

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

39Դ. ՏԱՐԻ ԹԻ 18 (1918) ՇԱԲԱԹ, ՄԱՅԻՍ 11, 2019
VOLUME 39, NO. 18 (1918) SATURDAY MAY 11, 2019

Պաշտօնաթերթ՝
Ս. Գ. Հնչակեան Կուսակցության
Արևմտեան Ամերիկայի

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave. Suite 101
Pasadena, California 91104

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԸ

Յեղափոխութեան Յաղթանակէն Տարի Մը Ետք՝ Հայաստան Ծիշդ Ուղիի Վրայ

Տարի մը առաջ՝ Մայիս 8-ին Հայաստանի Ազգային Ժողովը ժողովրդային շարժման առաջնորդ՝ Նիկոլ Փաշինեանին ընտրեց վարչապետ՝ քաջայայտ յեղափոխութիւնը հասցնելով իր յաղթական ու տրամաբանական արարին: Երեւանի Հանրապետութեան հրապարակին վրայ հարիւր հազարաւորներու մասնակցութեամբ տեղի ունեցող տօնախմբութիւնը տարածուեցաւ նաեւ սփիւռքի գաղթօճախներէն ներս՝ վերածնունդի զգացմունքով պատելով համայն հայութիւնը:

Անցնող մէկ տարուայ ընթացքին Հայաստանի մէջ տեղի ունեցան հսկայական փոփոխութիւններ: Սկսաւ պայքար կաշառակերութեան ու քաղաքական փոփոխութեան դէմ ու համակարգային կոռուպցիան դադարեցաւ գոյութիւն ունենալ: Շօշափելի քայլեր առնուեցան տնտեսական մեծաշնորհները վերացնելու ուղղութեամբ: Կազմաքանդուեցաւ օլիգարխիկ համակարգը ու երկրի կառավարման մէջ գործարարներու ազդեցութեան լծակները մեծապէս նուազեցան: Սկսաւ գործել ազատ ու արդար ընտրութիւններու համակարգը, մեծ յառաջընթաց արձանագրուեցաւ մամուլի եւ ազատութիւններու գծով, ժողովուրդը սկսաւ զգալ որ ինքն է իր պետութեան տէրը ու մասնակից է երկրի կառավարման գործին: Ամենէն կարեւորը՝ արտագաղթը սկսաւ դանդաղեցնուի միտումներ ցոյց տալ: Շարքը տակաւին կարելի է երկարել:

Ինչպէս որեւէ նոր իշխանութեան պարագային, սխալներն ու բացթողումները անխուսափելի էին: Քսան տարուայ ընթացքին կուտակուած արտաքին քաղաքական, տնտեսական, ընկերային, պետական կառավարման եւ այլ մարզերու մէջ խնդիրներ դժուար է լուծել մէկ կամ երկու տարուայ ընթացքին: Փաշինեանի կառավարութեան հասցէին հնչող քննադատութիւնները որոշ պարագաներուն ճիշդ ըլլալով հանդերձ, խորքային առումով երկրորդական կամ երրորդական հարցեր են, որոնք շատ յաճախ, հրապարակ գալէ ետք, կ'արժանանան անմիջական լուծումներու:

Կը յուսանք որ, մօտ ապագային կը յաղթահարուին նաեւ ընկերային հարցերը՝ աղքատութեան պարագան, աշխատատեղերու ստեղծման ու կենսամակարդակի բարձրացման եւ այլ հարցերը:

Յեղափոխութեան մտարի մը ետք հիմնական մարզերու մէջ դրական փոփոխութիւնները զգալի են ու Հայաստան ճիշդ ուղիի վրայ է:

«ՄԱՍԻՍ»

Ընկերային Ցանցերու Վրայ Կեղծ Լուրերու Համակարգուած Արշաւ Կը Տարուի Հայաստանի Դէմ

Հայաստանի վարչապետի ու կառավարութեան դէմ ընկերային ցանցերու վրայ համակարգուած արշաւ կ'իրականացուի, որուն հետքերը կը տանին դէպի Ռուսաստան. կը յայտնէ ամերիկեան հեղինակաւոր վերլուծական կեդրոնը՝ Atlantic Council-ը՝ հրապարակած հետաքննութեան մէջ:

Կազմակերպութեան Digital Forensic Research Lab-ի փորձագէտները կը փաստեն՝ անցած Մայիսին Հայաստանի մէջ տեղի ունեցած թաւաշէջ յեղափոխութիւնը մէկ կողմէն վերականգնած է հասարակութեան հաւատը կառավարութեան հանդէպ՝ ճանապարհ հարթելով ժողովրդավարական փոփոխութիւններու համար, միւս կողմէ՝ համախմբած է անոնց, որոնք դէմ էին քաղաքական փոփոխութիւններուն:

Անցած ամիսներուն, կը կ'ըսէ հետաքննութիւնը, ընդդիմախօսներէն մի քանին համախմբուած են #SutNikol հաշթակի տակ, ու խճճուած առցանց արշաւ սկսած, որուն նպատակն է վարկաբեկել Նիկոլ Փաշինեանը ու անոր աջակիցները՝ ապատեղեկատուութիւն ու կողմնակալ լրատուութիւն տարածելու միջոցով: Ըստ փորձագէտներու, այս խումբերը հասարակութիւնը մոլորեցնելու յատուկ մեթոտ կը կիրառեն. կը ներկայանան իբրեւ անկողմնակալ ու փաստերու իսկութիւնը ստուգող կազմակերպութիւն՝ օգտատէրերուն վստահ-

հուսովն ներշնչելու եւ հետեւորները հաւաքելու համար, յետոյ միակողմանի ու հասարակութիւնը պառակտող յայտարարութիւններ կը տարածեն քաղաքական գարգացումներու վերաբերեալ:

«Այս գործողութիւնները անկեղծ չեն, եւ երթալով աւելի կ'աշխուժանան», - կը յայտնէ փորձագիտական զեկոյցը, մանրամասնելով՝ Ապրիլի 15-ին հայկական առցանց մետիա տարածքին վրայ սկսած է շրջանառուիլ #SutNikol հաշթակը: Ուսումնասիրելով սկզբնաղբիւրը՝ Atlantic Council-ի մասնագէտները առանձնացուցած են անոր հետ փոխկապակցուած 4 անձեր, որոնք հիմնական պատասխանատու են բովանդակութեան եւ այն տարածելու համար՝ AntiFake.am-ի հիմնադիր Նարեկ Սամսոնեան, «Աղեկվադի» հիմնադիրներ՝ Արթուր Դանիէլեան, Նարեկ Մալեան եւ Blognews-ի հիմնադիր Կոնստանտին Տէր-Նակալեան:

«Աղեկվադը» կը ներկայանայ

որպէս մշակութային կեդրոն, որ իբրեւ թէ «կը ներկայացնէ այն, ինչի մասին կը լռէ Ազատութիւնը»: Էջը ստեղծուած է յեղափոխութեան ետք՝ անցած տարուան Յունիսին, եւ կը տարածէ պատկառելի թիւով տեսանիւթեր՝ Արթուր Դանիէլեանի մասնակցութեամբ, ուր վերջինս իբրեւ թէ կը ներկայացնէ Փաշինեանի կառավարութեան անօրինական քայլերը կամ կեղծ յայտարարութիւնները՝ անոնք համեմտելով հակամերիկեան հռետորաբանութեամբ:

«Տեսանիւթերէն մէկուն մէջ, օրինակ, Դանիէլեանը կը մեղադրէ Փաշինեանը «ֆէյքերու բանակ» ունենալու մէջ, միւսին մէջ՝ կասկածի տակ կը դնէ պիւտճէի վերաբերեալ վարչապետի ներկայացու-

Շարք էջ 5

Խումբ Մը Գոնկրէականներ Կոչ Ըրած Են Նախագահ Թրամփին Ճանչնալու Հայոց Ցեղասպանութիւնը

ԱՄՆ խումբ մը Գոնկրէականները երկրի նախագահ Տանըլտ Թրամփին նամակ ուղարկած են, որուն մէջ Հայոց ցեղասպանութիւնը ճանչնալու կոչ ըրած են, կը յայտնէ Ամերիկայի Հայկական համագումարը: Ըստ աղբիւրի՝ բանաձեւի նախաձեռնողն է ԱՄՆ Ներկայացուցիչներու Տան անդամ ձեքի Սփիր: Բանաձեւին աջակցած են եւս 28 Գոնկրէականներ, անոնց շարքին՝ Կուս Պիլիբրաքիս, Ֆրենք Փալոնէ, Փիթըր Քիլնկ եւ Ատամ Շիֆ:

Ամերիկայի Հայկական համագումարի գործադիր տնօրէն Պրայան Արտունին շնորհակալութիւն յայտնած է ձեքի Սփիրին եւ Գոնկրէականներուն աջակցութեան համար:

Գոնկրէականները իրենց նամակին մէջ հիասթափութիւն յայտնած են՝ կապուած Հայոց ցեղասպանութեան 104-րդ տարելիցին Տանըլտ Թրամփի յայտարարութեան հետ: Նամակին մէջ նշուած է, որ Հայոց ցեղասպանութիւնը ճանչնալով՝ ԱՄՆ-ն արժանին կը մատուցէ Ցեղասպանութեան ժա-

մանակ սպանուածներուն, կը նշէ անոնց հաստատակամութիւնը, որոնք վերապրած են, ինչպէս նաեւ յարգանքի տուրք կը մատուցէ գինուորականներու յիշատակին, որոնք ծառայած են՝ պաշտպանելով անոր ազատութիւնն ու իտէալները:

ԱՄՆ նախագահ Տանըլտ Թրամփը Հայոց ցեղասպանութեան 104-րդ տարելիցին ուղերձով հանդէս եկած է՝ կրկին չյիշատակելով «ցեղասպանութիւն» բառը: «Մենք այսօր յարգանքի տուրք կը մատուցենք Մեծ Եղեռնի յիշատակին եւ կը յիշենք անոնց, որոնք տուժած են 20-րդ դարու ամենասարսափելի զանգառածային չարագործութեան հետեւանքով: 2015 թուականէն սկսած Օսմանեան կայսրութեան վերջին տարիներուն 1,5 միլիոն հայեր արտաքսուած են, սպանուած կամ մահուան ուղարկուած: Յիշատակի այս օրը մենք դարձեալ Ամերիկայի եւ ամբողջ աշխարհի մէջ հայ համայնքի հետ միասին կը սգանք բազմաթիւ զոհերը», - նշուած էր յայտարարութեան մէջ:

Անգարա Դժգոհ Գուրգէն Եանիքեանի Եռաբլուրի Մէջ Վերայուղարկման Առթիւ

Թուրքիան կը դատապարտէ Գուրգէն Եանիքեանի վերայուղարկուած Եռաբլուրի մէջ: «Անատուր» գործակալութեան փոխանցմամբ՝ նախօրէին նման յայտարարութեամբ հանդէս եկած է Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը:

«Մենք խստօրէն կը դատապարտենք 1973 թուականի 27 Յունուարին Լոս Անճելոսի մէջ Թուրքիոյ գլխաւոր հիւպատոս Մեհմէտ Պայտարի եւ հիւպատոս Պահատիր Տեմիրի սպանութիւններուն պատասխանատու հայ հասարակիչ Գուրգէն Եանիքեանի վերայուղարկուած Երեւանի ռազմական գերեզմանատան մէջ», - նշած է թրքական դիւանագիտական գերատեսչութիւնը՝ աւելցնելով. - «Դաժան հասարակիչի հերոսացումը հաւասարագոր է հասարակութեան գաղափարներու տարածման եւ իր բնոյթով յանցագործութիւն է»:

Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակի (ԱՍԱԱ) հոգեհայր նկատուող Գորգէն Եանիքեանի մատուցած Եռաբլուրի մէջ վերայուղարկուած տեղի ունեցաւ անցեալ Կիրակի՝ Մայիս 5-ին:

ՎԱՅԱՍԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Արցախի Իշխանութեան Դեմարշը

ՅԱԿՈԲ ԲԱՂԱԵԱՆ

Արցախի գործող նախագահ Բակո Սահակեանն ու նախկին նախագահ Արկաղի Ղուկասեանը, որը դրանից յետոյ Երևանում աշխատում էր Սերժ Սարգսեանի յատուկ յանձնարարութիւնները դեպքան, ուղերձ են յղել Հայաստանի գլխաւոր դատախազին: Նրանք դատախազին դիմել են Ռոբերտ Քոչարեանի խափանման միջոց կալանքը փոխելու խնդրանքով, երաշխաւորելով, որ նա լիարժէք կը ներկայանայ գործով դատական նիստերին: Բակո Սահակեանն ու Արկաղի Ղուկասեանը յղում են կատարում Յաղթանակի օրուան եւ ազգային միասնութեան կարեւորութեանը:

Դրանք յայտնի, անգամ չափազանց մաշուած յղումներ են նախկին իշխող համակարգի գործիքակազմում: Երբ Արցախի գործող եւ նախկին նախագահները դարձեալ դիմում են նոյն գործիքին, դա նշանակում է, որ այլ բան պարզապէս չունեն:

Միաժամանակ, վտանգը մէկ այլ խնդիր է: Արցախը «պարբերաբար» հռչակում է «հակադեմոփոխութեան օջախ», հաշուի առնելով հենց նախկին համակարգի մի շարք բարձրաստիճան պաշտօնեաների «պաշտպանութեան» ուղղուած յայտարարութիւնները, որ եղել են Արցախի իշխանութիւնից:

Օրինակ, Բակո Սահակեանն ու Արկաղի Ղուկասեանը «Իւզ» են լցրել այդ կրակին, հիմք տալով տարբեր շրջանակների հերթական անգամ ասելու, որ Արցախը «հակադեմոփոխութեան օջախ» է: Իսկ այդ յայտարարութիւնները ոչ մեծ, բայց որոշակի ազդեցութիւն թողնում են հանրային տրամադրութեան վրայ, ընդհանրապէս բերելով անցանկալի մետաստազների: Թէեւ, ի հարկէ, սահակեան-ղուկասեանական ոճի այդ յայտարարութիւնների հանդէպ իր դժգոհութիւնն ունենում է թերեւս առաջին հերթին հենց Արցախի հանրութիւնը:

Աւելին, այդօրինակ ուղերձները հենց նախկին համակարգի անգորութեան վկայութիւն են, ինչն էլ թերեւս պէտք է հիմք լինի Հայաստանի ու Արցախի հանրութիւններին դրանք ասելի հանգիստ ընկալելու, դրանց «չտրուելու» համար:

Առաւել եւս, որ խոշոր հաշուով հասցէատէր հանրութիւնը չէ, ուղերձի հեղինակները թերեւս իրենք էլ դա գիտեն:

Ուղերձներն այլ բան չեն, քան նախկին համակարգի միմեանց հետ յարաբերութեան պարզաբանման գործընթացի դրուագներ, եւ այդ առումով խիստ յատկանշական է, որ ուղերձը հրապարակում է այն բանից յետոյ, երբ Սերժ Սարգսեանի գրասենեակը յայտարարեց Յաղթանակի օրուայ առիթով նրա Արցախ մեկնելու մասին: Ընդ որում, Սարգսեանը մի շարք անգամներ է մեկնել Արցախ՝ հրաժարականից յետոյ, բայց առաջին անգամ է, որ այդ

մասին յայտարարուել է պաշտօնապէս եւ վաղորօք:

Եւ ահա, դրան յաջորդում է Բակո Սահակեանի եւ Արկաղի Ղուկասեանի ուղերձը, առանց Սերժ Սարգսեանի: Ինչո՞ւ չի միացել Սարգսեանը: Նա Արցախի նախկին նախագահ չի եղել դր՞ա համար, ի տարբերութիւն Ռոբերտ Քոչարեանի, թէ՛ հակառակը՝ ուղերձը Արցախի գործող եւ նախկին նախագահների դէմարշն է Սերժ Սարգսեանի այցի նկատմամբ:

Իսկ գուցէ Սարգսեանը վաղօրօք յայտարարելով այդ մասին, «սաղրե՞լ» է այդպիսի ուղերձ: Ի վերջոյ, ինչո՞ւ է Սահակեանի եւ Ղուկասեանի ուղերձը հրապարակում Յաղթանակի տօնից երկու օր առաջ, ինչո՞ւ ոչ ասելի շուտ, երբ կը մնար դրա շուրջ խորհելու ժամանակ: Դա վկայում է, որ խնդիրը հենց նախկին իշխող համակարգի փոխարարբերութեան շրջանակում է: Առաւել եւս, որ այդ փոխարարբերութիւնը ներկայում կենտրոնանում է Արցախում նախագահի եւ խորհրդարանի առաջիկայ ընտրութեան գործընթացում, մրցակցութեան կամ պայքարի տեսքով:

Իսկ այստեղ յատկանշական է, որ Արցախի խորհրդարանի 2015-ի ընտրութիւնը հանգուցալուծուեց դարձեալ նոյն կազմի բուռն քննարկումների արդիւնքում, եւ այն էլ դարձեալ Յաղթանակի օրերին, երբ Ստեփանակերտ էին ժամանել Ռոբերտ Քոչարեանը եւ Սերժ Սարգսեանի յատուկ յանձնարարութիւնների դեպքան Արկաղի Ղուկասեանը: Իսկ Սերժ Սարգսեանը Մոսկուայում էր՝ շքերթի:

Այդ մի քանի շաբաթ տեւած թէ՛ քննարկումներից յետոյ որոշուեց, թէ ինչպէս են բաժանում խորհրդարանի եւ գործադիր իշխանութեան տեղերը, որ թեւն ինչքան մանդատ է ստանում: Դրանից յետոյ ընդհանրապէս օրակարգ մտաւ Արցախի նախագահական իշխանութիւնը խորհրդարանականի վերափոխելու սահմանադրական փոփոխութեան հարցը, որը սակայն կտրուկ հանուեց օրակարգից ապրիլեան քառօրեայից յետոյ, եւ Արցախում Սահմանադրութեան փոփոխութեամբ ներդրուեց սուպեր-նախագահական համակարգ՝ Հայաստանի «սուպերվարչապետականին» գուզահեռ:

Սերժ Սարգսեանը Արցախում նոր իշխանութեան ձեւաւորման գործընթացին ընդառաջ մեկնում է Արցախ, իսկ Բակո Սահակեանն ու Արկաղի Ղուկասեանը նրան դիմաւորում են Ռոբերտ Քոչարեանի մասին յիշեցնող դէմարշով, ակնարկելով գուցէ ուժերի կամ դիրքերի անհաւասարութեան մասին: Ինչ է պատրաստում նրանց ասել Սերժ Սարգսեանն Արցախում, որ նրանք ակնարկում են անհաւասարութիւնը: «ԼՐԱԳԻՐ»

Ուշացած Հանրապետականը

ԱՐՄԵՆ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Գրողը տանի, ո՞նց չեն կարողանում թաքցնել էն խուճապը, որ իշխանութիւնն իրենցը չէ ու էլ չի լինի:

Դիցուք, Վազգէն Մանուկեանը:

Ասում է՝ անցումային արդարադատութեան անցնելու նախադրեալներ չկան, որովհետեւ հագիւ երկու-երեք հոգու քաղբանտարկեալ լինելու-չլինելու մասին է խօսքը: Յետոյ մարդը ասում է, որ անցումային արդարադատութեան կիրառման դէպքում ուշ թէ շուտ լինելու է սեփականութեան վերաբաշխում: Յետոյ զարմանում է, թէ այդ ի՞նչ սահմանադրական կարգ է տալալել Ռոբերտ Քոչարեանը: Եթէ տալալել է, նշանակում է դրանից յետոյ եղած ամէն ինչը հակասահմանադրական է, այդ թւում Սերժ Սարգսեանի նախագահութիւնն ու Նիկոլ Փաշինեանի վարչապետութիւնը: Յետոյ առաջարկում է Մարտի 1-ը բացալատել վաշտի հրամանատարի մակարդակով մինչեւ կը հասնեն վերեւ:

Մարդ չգիտի, թէ որ տեսակէտը փոշիացնի, որը բաց թողնի: Ես կ'ընտրէի սահմանադրական կարգի տալալման մասին տեսակէտը: Տեսէք, իրեն համարում է ընտրակեղծարարութեան գոհ, բայց չգիտի, որ հակասահմանադրականութիւնը սկսում է կեղծիքից: 1996-ին բռնութեան գոհը իշխանութիւնն էր, միակ դէպքը Հայաստանի պատմութեան մէջ: 2003-ից, արդէն ընդդիմութիւնն էր դառնում բռնութեան թիրախ: Այո, հակասահմանադրական էր Սերժ Սարգսեանի նախագահութիւնը, որովհետեւ մարդկանց վրայ կրակեցին, որ իշխանութիւնը չկորցնեն: Դա այնքան պարզ է: Իսկ Նիկոլ Փաշինեանի վարչապետութիւնը հակասահմանադրական չէ, որովհետեւ յեղափոխութեան պահին չկայ նոր իշխանութիւն, կայ հին իշխանութեան վերացում: Յեղափոխութեան պահին չի եղել Նիկոլ Փաշինեանի իշխանութիւն, հետեւաբար այն չի կարող լինել հակասահմանադրական: Նիկոլ Փաշինեանը արեւան արեւնով չի մաքրել: Նա իւրացրել է իշխանութիւնը ժողովրդին վերադարձնելու սահմանադրական նորմը չլինելով իշխանութեան մէջ: Մնացածն արել են 2018-ի Դեկտեմբերի 9-ի ընտրութիւնները: Վազգէն Մանուկեանը սա չի հասկանում, թէ չի ուզում հասկանալ: Այնքան աչք ծակող է դիտաւորեալ հակադրութիւնը:

Մարդ չգիտի, թէ ինչո՞ւ են այդքան տարուած հակադրուելով: Մեծ հաշուով, այս մարդը ողբերգական մարդ է: Նա կորցրել է իրաւացի լինելու բոլոր յենակները, նա կորցրել է իր ժամանակը, նա նոր իրավիճակի վրայ անցեալի

սրեր է ճօճում, որոնք անցեալում ուղղակի պատեանի մէջ էին: Էս մարդն ասում է, որ ինչ՝ ինչ, Քոչարեանը Մարտի 1-ի հետ կապ չունի, եւ թող դատարանը դա ապացուցի: Այսինքն, միանգամից քրէական յանցագործ սարքեց բոլորին, որոնք այս կամ այն կերպ ապացոյցներ ունեն, որ կապ ունի:

Իսկ ի՞նչ է ուզում պարոն Մանուկեանը: Իշխանութեան աւելի մեծ պատառ: Ինքը գիտի, որ Նիկոլն աւելին չի տալ: Անգէն ականջով էլ լուում է, որ այս մարդը ուշացած հանրապետական է: Ինչպէս Դաւիթ Շահնազարեանը: Նա կորցրել է այն իշխանութիւնը, որի ժամանակ ինքը չէր քննում: Նոր իշխանութեան հիմնական վտանգը անցեալի նրանց գործունէութեան սնանկութեան բացալատումն է: Վազգէն Մանուկեանի կռիւը փրկիտալական է, մարդու կռիւ է, որի բոլոր փաստարկները պարտութեան տուրակից են: Ու սա էլ չգիտի: Ինքը պաշտպանում է այն իշխանութեանը (Ռոբերտ Քոչարեանի-Ա. Գ.), որի ժամանակ իրաւացի է եղել իր ընդդիմութեամբ: Հիմա չի կարող պաշտպանել, որովհետեւ այս իշխանութիւնը նրանց դէմ է, որոնց օրօք Վազգէն Մանուկեանն իրաւացի էր որպէս ընդդիմադիր: Իսկ հիմնական պատճառն այն է, որ նախորդ երկու իշխանութիւններին հետ թաքուն հարազատութիւն ունէր յանձին առաջին նախագահի հանդէպ նրանց անթաքուցատեղութեան: Ահա ինչու է Վազգէն Մանուկեանը ողբերգական մարդ՝ ինքը կորցրել է իր ապրելու գէնքերը, ինքը պարզապէս ճիշտ չէ:

«Ի ԼՈՒՐ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԵՐԹ
 ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
 ԱՌՅԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԲՆՉԱԿԵԱՆ
 ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
 Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
 ՎԱՅԷ ԱՋԱՊԱՅԵԱՆ

MASSIS Weekly
 Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
 1060 N. Allen Ave.
 Pasadena, CA 91104
 Phone: (626) 797-7680
 Fax: (626) 797-6863
 E-Mail: massis2@earthlink.net
 http://www.massisweekly.com

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
 Published Weekly
 Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
 USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
 Canada \$125.00 (Air Mail)
 Overseas \$250.00 (Air Mail).
 All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
 Please Send Address Change To **MASSIS WEEKLY**

Հրատարակելով հայաստանեան մամուլին մեջ լոյս տեսնող տարբեր յօդուածներ «ՄԱՍԻՍ» անպայմանօրէն չի բաժնէր հոն արտայայտուող բոլոր միտքերը

ՎԱՐՉՈՒ ՄՐԱՇ

ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻ ՎԱՍԱՐ)

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՎԱՍԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
(626) 797-7680

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Դատախազը Կը Յայտնէ որ, Մարտ 1-ի Դատավարութեան Ընթացքին Նախկին. Երեք Նախագահները Դատարան Պիտի Գան

Հանրապետութեան գլխաւոր դատախազ Արթուր Դաւթեան չէ ժխտած այն, որ իշխանափոխութիւնը մեծ դեր ունեցած է Մարտ 1-ի գործի վերաբացման հարցով: Ըստ անոր՝ իշխանափոխութենէն ետք մարդիկ սկսած են համագործակցիլ իրաւապահ մարմիններու հետ եւ անկաշկանդ տեղեկութիւններ հաղորդել:

Այս մասին խորհրդարանէն ներս՝ լրագրողներու հետ զրոյցի ժամանակ ըսած է Արթուր Դաւթեանը:

«Իշխանափոխութիւնը կապ ունէր ակնյայտօրէն, բայց ամենակարեւոր ազդակն այն է, որ մարդիկ համագործակցեցին: Դուք կը տեսնէք անձանց, ովքեր հրապարակային ցուցմունքներ են տալիս: Իշխանափոխութիւնը կապ ունեցաւ, որ քաղաքացին անկաշկանդ տեղեկութիւններ ներկայացրեց, դատավարութեան մասնակիցն անկաշկանդ տեղեկութիւններ ներկայացրեց, մասնակցեց քննչական գործողութիւններու կատարմանը», - ըսած է Դաւթեանը:

Գլխաւոր դատախազի վստահեցմամբ՝ Մարտ 1-ի գործի դատավարութեան գրեթէ ամբողջ ընթացքը Հանրութիւնը կը տեսնէ եւ կու տայ իր գնահատականները:

«Բացառիկ աննախադէպ դատավարութիւն է լինելու: Դուք կը տեսնէք երրորդ հանրապետութեան ժամանակուայ նուազագոյնն ասեմ՝ երեք նախագահներին տարբեր դատավարական կարգավիճակով, կը տեսնէք բազմաթիւ հասարակական, քաղաքական գործիչներու, նախկին

Հանրապետութեան գլխաւոր դատախազ Արթուր Դաւթեան ու ներկայ պաշտօնատար անձանց», - ըսած է Դաւթեանը:

Գլխաւոր դատախազի խօսքով՝ 2008 թուականի Մարտ 1-ի դէպքերէն ետք ամենատարբեր շշուկներն ու մեկնաբանութիւնները եղած են, ու հիմա ալ կ'ըլլան: «Բայց շատ կարեւոր է, որ հրապարակային դատաքննութեամբ մեր հանրութիւնը կը տեսնի իւրաքանչիւրին, իւրաքանչիւրի յայտնած տեղեկութիւնները, եւ պայմանական ասուած՝ ինքն էլ իր համար գնահատականներ կը վերաբերի այն հարցին, թէ արդեօք ամբողջ դատավարութիւնը դուրսաց պիտի ըլլայ, Արթուր Դաւթեանը ըսած է, որ կ'ըլլան փոքր հատուածներ, որոնք դուրսիկ են: «Բայց, որպէս կանոն, հրապարակային կը լսէք մարդկանց ցուցմունքները», - ակեցուցած է ան:

Ներկայացուած են Սօս 2.7 Միլիառ Տոլարի Ներդրումային Ծրագիրներ

ՀՀ կառավարութիւն ներկայացուած է 2.7 միլիառ տոլարի ներդրումային ծրագրեր՝ աջակցութիւն ստանալու ակնկալիքով:

ՀՀ տնտեսական զարգացման եւ ներդրումներու նախարարութեան օրէնսդրական նախաձեռնութեան մասին ներկայացուցած է նախարար Տիգրան Խաչատրեանը:

«Ամփոփուել են մասնաւոր հատուածի ներդրումային կազմակերպութիւններու կողմից ներկայացուող այն ներդրումային ծրագրերը, որոնք շրջանառու են կառավարութիւնում, կառավարութեան կողմից այս կամ այն աջակցութիւն ստանալու ակնկալիքով: Դրանք վերաբերում են Չերմուժի, մշակող արդիւնաբերութեան, ենթակառուցուածքների, ՏՏ-ի եւ գրասալարութեան ոլորտներին: Ընդհանուր թուով այդպիսի ծրագրերն այս պահին մօտ 6 տասնեակ են, դրանց հանրագումարային արժէքը մօտ 2.7 միլիառ տոլար է, կամ մէկ ծրագիրը՝ միջին հաշուով մօտ 47-48 միլիոն տոլար արժէքով», - նշած է նախարարը:

Ան վստահեցուցած է, որ աշխատանքներ կ'իրականացուին այդ ծրագրերու առաջնութեամբ ապահովելու ուղղութեամբ: Այդ կազմակերպութիւններու հարցերը կը քննարկուին գերատեսչութիւններուն մէջ՝ այդ շարքին աջակցութիւն ստանալով տնտեսական զարգացման եւ ներդրումներու նախարարութեան համապատասխան ստորաբաժանումներու կողմէ:

Ներդրումային ծրագրերը

Նախարար Տիգրան Խաչատրեան

ներկայացուած են ինչպէս օտարերկրեայ, այնպէս ալ տեղական ներդրողներու կողմէ: Ներդրումային ծրագրերէն 38-ը իրատեսակ կամ կարճաժամկէտ կտրուածքով ներդրումներու իրականացման հնարաւորութիւն ունեցող ծրագրերն են, իսկ 19-ը նախնական կամ երկարաժամկէտ կտրուածքով ներդրումներու իրականացման հնարաւորութիւն ունեցող ծրագրերը:

Տիգրան Խաչատրեանը նաեւ նշած է, որ կառավարութեան ծրագրին մէջ յայտարարուած է նպատակը, որուն հասնելու համար պէտք է ուղղուած ըլլան իրենց կողմէ իրականացուող բոլոր քայլերը: Այն համախառն ներքին արդիւնքի նկատմամբ 23 տոկոսը գերազանցող ներդրումներն են հիմնական միջոցներուն մէջ: 2018-ի արդիւնքներով այդ թիւը մօտ 17 տոկոսի սահմաններու մէջ է:

Վարչապետ Փաշինեան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին Հետ Քննարկած է Հայ Եկեղեցւոյ Հարկերու Հարցը

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ.-ի մասնակցութեամբ աշխատանքային խումբի հանդիպումը

Հայաստանի եւ Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ յարաբերութիւններուն մէջ խնդիրներու մէկ մասը կը վերաբերի հարկային յարաբերութիւններուն. Օրինակ, խնդիր կայ անշարժ գոյքի, գոյքահարկի հետ կապուած, եւ մենք պէտք է հասկնանք, թէ այստեղ ինչ մօտեցում ունինք: Այս մասին խօսած է վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան՝ Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ յարաբերութիւններուն առնչուող հարցերով աշխատանքային խումբի առաջին հանդիպման ժամանակ:

«Արդեօք Հայ Առաքելական Եկեղեցուն պատկանող գոյքն այս առումով միասեռ է, միատարր է, թէ՞ այնտեղ կան տարբեր հատուածներ, եւ արդեօք այդ հատուածների վերաբերեալ պէտք է տարբերակուած, թէ՞ ընդհանուր մօտեցում ցուցաբերենք: Վեհափառ Հայրապետի հետ խօսակցութիւնների ժամանակ էլ ես մի քանի անգամ առիթ ունեցել եմ այդ թեմային անդրադառնալու: Մանաւանդ, երբ այսօր ընդլայնուած քարոզարշաւ ենք տանում՝ քաղաքացիներին կոչ անելով հարկեր վճարել, որովհետեւ այդ վճարուած հարկերի արդիւնքում է ձեւաւորուում եւ ձեւակերպուում այն աշխատանքի ծաւալը, որ կառավարութիւնը հնարաւորութիւն ունի անելու: Մենք այստեղ պէտք է յստակ ասենք, որ ունենք նաեւ Հայ Առաքելական Եկեղեցու աջակցութեան կարիքը, որպէսզի պետական այս ընկալումն աւելի ու աւելի խորն արմատաւորուի մեր իրականութեան մէջ:

«Եւ, փառք Աստուծոյ, այսօր մեր այդ կոչը որոշակի արձագանգ ստանում է: Ես ասել եմ, որ այս տարի պետական պիւտճէի եկամտային մասն առնուազն 40 միլիառ դրամով կը գերակատարենք, ինչը հնարաւորութիւն կը տայ բարձրացնել զինուորականների, ուսուցիչների աշխատավարձը, լրջագոյն քափիթալ ծախսեր իրականացնել տարբեր ոլորտներում: Եւ ես կարծում եմ, որ այս տրամաբանութիւնը պէտք է շարունակենք:

«Ի հարկէ, սկզբի համար 40 միլիառը շատ լաւ թիւ է, այսպէս ասած, սովորական ռեժիմից դուրս, բայց այդ 40 միլիառը, ի հարկէ, այն թիւը չէ, որ մեզ պէտք է գոհացնի: Մենք այս ուղղութեամբ պէտք է շատ լուրջ քայլեր ձեռնարկենք: Եւ այս առումով նոյնպէս մենք պէտք է այդ հարցերը քննարկենք», ըսած է Հայաստանի վարչապետը:

Հայաստանի Բնակչութեան Թիւը Նուազած է 7,8 Հազարով

ՀՀ մշտական բնակչութեան թիւը 1 Ապրիլ 2019-ի դրութեամբ կազմած է 2 962,1 հազար մարդ, այդ շարքին քաղաքայինը՝ 1 893,4 հազար մարդ եւ գիւղականը՝ 1 068,7 հազար մարդ: Այս տուեալը հրապարակած է ՀՀ Ազգային վիճակագրական կոմիտէն:

2018-ին նոյն ժամանակահատուածի համեմատ՝ բնակչութեան թիւը նուազած է 7,8 հազարով: Տարուան սկիզբի համեմատ՝ հանրապետութեան բնակչութեան թիւը նուազած է 3,2 հազարով:

Հայաստանի Մէջ Աշխատանք Կը Փնտռէ Սօս 82 Հազար Մարդ

2019 թուականի 1 Յունուարի դրութեամբ Հայաստանի մէջ աշխատանք կը փնտռէ 81 914 մարդ:

Ազգային վիճակագրական կոմիտէի հրապարակած տուեալներու համաձայն 2018-ի համեմատ աշխատանք փնտռողներու թիւը նուազած է 4 տոկոսով: Աշխատանք փնտռողներու շարքին աւելի շատ են կիները՝ 54 211:

Շիրակի մէջ աշխատանք կը փնտռէ 15 հազար 451 մարդ, Երեւանի մէջ՝ 12 562, Լոռիի մէջ՝ 9 582, Կոտայքի մէջ՝ 9 301:

Աշխատանք փնտռողներէն 64 618-ը գործազուրկ են, անոնցմէ 43 108-ը կիներն են: Նախորդ տարուան համեմատ հանրապետութեան մէջ գործազուրկներու թիւը նուազած է 7,4 տոկոսով:

Գործազուրկութեան ամենաբարձր մակարդակը Շիրակի մէջ է: Այստեղ, ըստ Ազգային վիճակագրական կոմիտէի, աշխատանք չունի 11 968 մարդ: Շիրակին այս առումով կը յաջորդեն Լոռին ու Երեւանը:

ԼՈՒՐԵՐ

Մամուլի Ազատութիւն. Հայաստանը 19 Կէտով Բարելաւած Է Դիրքերը

Հայաստանը 2018-ին մամուլի ազատութեան ոլորտին մէջ մէկ անգամէն 19 կէտով բարելաւած է դիրքերը աշխարհի 180 երկրներու շարքին, «Լրագրողներ առանց սահմաններու» միջազգային կազմակերպութեան տարեկան գեկոյցի ցուցանիշներուն համաձայն:

Հայաստանը կը գրաւէ 61-րդ տեղը՝ մէկ կէտով գիջելով հարեւան Վրաստանին: Ատրպէյճանը 3 կէտով գիջած է դիրքերը՝ զբաղեցնելով 166-րդ տեղը աշխարհի մէջ:

Երեւանի մամուլի ակումբի ղեկավար Պորիս Նաւասարդեանը կը կարծէ, որ ապրիլեան յեղափոխութենէն ետք Հայաստանի մէջ հաստատուած է տարբերակ մամուլի ազատութիւն եւ ժողովրդավարութիւն. «Անյայտօրէն փոխուեց իշխանութեան վերաբերմունքը մամուլի նկատմամբ: Եթէ առաջ կային ճնշումները դրսեւորումներ, կային ջանքեր իշխանութիւններու կողմից՝ վերահսկել ամենազգեցիկ լրատուամիջոցները եւ առաջին հերթին հեռուստաալիքները, հիմա մենք չենք տեսնում, որ իշխանութիւնը ցանկանում է գերակշռող դիրքեր զբաղեցնել լրատուական դաշտում»:

Ըստ Նաւասարդեանի, Հայաստանի վարկանիշի վրայ մեծ ազդեցութիւն թողած է նաեւ վերջին ընտրութիւններու լուսաբանումը, որ Երեւանի մամուլի ակումբի նախագահը կ'որակէ «աննախադէպ ազատ եւ բազմազան»: Եւ

տարբերակներն ձեւաւորուած այս միջավայրը պէտք է ամրապնդուի լրատուական դաշտը կարգաւորող նորացուած օրէնսդրութեամբ:

Այդ ուղղութեամբ, Նաւասարդեանի խօսքով, նախորդ տարի գրեթէ քայլեր չեն ձեռնարկուած. «Այս տարի մենք պէտք է բաւականին աշխուժ լինենք՝ համագործակցելով խորհրդարանի մեր գործընկերների հետ, եւ առաջ տանենք շատ աւելի առաջադէմ օրէնքների նախագծեր, քան այն օրէնսդրութիւնը, որ գործում է այսօր»:

Անդրադառնալով ապատեղեկատուութեան տարածման՝ Պորիս Նաւասարդեանը նշած է, որ այստեղ նոյնպէս օրէնսդրական կարգաւորումներ անհրաժեշտ են. «Մեզ անհրաժեշտ է, որպէսզի լինի լրատուամիջոցների սեփականատէրերի եւ նիւթական աղբիւրների թափանցիկութիւն: Ցանկացած անձ իրաւունք ունի հասկանալ, ինչ կամ ով է կանգնած այս կամ այն լրատուամիջոցի հետեւում»:

Վարչապետը Ընդունած Է Ծորճ Քենթի Գլխաւորած Պատուիրակութիւնը

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը ընդունած է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու՝ Եւրոպայի եւ Եւրասիայի հարցերով պետական քարտուղարի փոխտեղակալ ծորճ Քենթի գլխաւորած պատուիրակութիւնը:

Վարչապետը նշած է, որ Միացեալ Նահանգներու հետ բարեկամական յարաբերութիւններու եւ կառուցողական գործընկերութեան շարունակական խորացումը կարեւոր նշանակութիւն ունի Հայաստանի համար, որ կը գտնուի ժողովրդավարական արմատական բարեփոխումներու փուլի մէջ եւ առաջ կը շարժի ժողովրդավարութեան համակարգային ու տնտեսապէս հզօրացման ճանապարհով:

ԱՄՆ պետական քարտուղարի փոխտեղակալը նշած է, որ ուրախ է կրկին այցելելու Հայաստան՝ այս անգամ արդէն խորհրդարանական ընտրութիւններէն ետք եւ հայկական կողմի հետ քննարկած համագործակցութեան օրակարգը: Ծորճ Քենթի խօսքով՝ ԱՄՆ-ն հետաքրքրուած է Հայաստանի հետ յարաբերութիւններու զարգացմամբ եւ Հայաստանի համար առաջնահերթութիւն հանդիսացող ոլորտներու մէջ փոխգործակցութեամբ:

Զրուցակիցները քննարկած են փոխհասարակ գործընկերութեան խորացման վերաբերող հարցեր:

Որպէս կարեւոր ուղղութիւն՝ Նիկոլ Փաշինեանը նշած է դատական համակարգի բարեփոխումներու, փտածութեան դէմ պայքարի, նաեւ ընտրական եւ ոստիկանական ոլորտներու մէջ գործակցութիւնը: Անդրադառնալով տնտեսական կապերու զարգացման հնարաւորութիւններուն՝ կառավարութեան ղե-

Փաշինեան-Քենթի հանդիպումը

կավարը հեռանկարային համարած է ջրամբարաշինութեան, ենթակառուցուածքներու, արհեստագիտութիւններու, շրջակայ միջավայրի ոլորտներուն մէջ համագործակցութիւնը:

Ծորճ Քենթը նշած է, որ ԱՄՆ-ն կ'ողջունէ Հայաստանի՝ ժողովրդավարութեան զարգացման, տնտեսական առաջընթացի, ինչպէս նաեւ տարբեր ուղղութիւններով քայլերը եւ պատրաստ է աջակցելու ՀՀ կառավարութեան բարեփոխումներու իրականացման գործընթացին:

ՀՀ վարչապետը եւ ԱՄՆ պետական քարտուղարի փոխտեղակալը միտքեր փոխանակած են նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան կարգաւորման, տարածաշրջանային մարտահրաւերներու եւ գործընթացներու շուրջ:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը յաջողութիւն մաղթած է միջկառավարական յանձնաժողովի՝ Հայ-ամերիկեան ռազմավարական երկխօսութեան 7 Մալիսին կայանալիք նիստին:

Բալո Սահակեանը Եւ Արկադի Ղուկասեանը Միջնորդած Են Փոխել Ռոպերթ Քոչարեանի Խափանման Միջոցը

Արցախի նախագահ Բալո Սահակեանը Եւ Արկադի Ղուկասեանը

Արցախի նախագահ Բալո Սահակեանը եւ երկրորդ նախագահ Արկադի Ղուկասեանը դիմած են Հայաստանի գլխաւոր դատախազ Արթուր Դաւթեանին՝ Արցախի առաջին նախագահ եւ Հայաստանի երկրորդ նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանի խափանման միջոցը փոխելու խնդրանքով:

Յիշեցնելով, որ ամէն տարի 9 Մալիսին Արցախի մէջ հանդիսաւորութեամբ կը նշուի մալիսեան Եւրոպայի, եւ աւանդուած համաձայն՝ Ստեփանակերտի եւ Շուշիի մէջ իրականացուող տօնակատարութիւններու հիւր կը դառնան, ի թիւս այլ հիւրերու, Արցախի բոլոր նախկին ղեկավարները՝ «մարդիկ, ովքեր իրենց հսկայական աւանդն են ներդրել Արցախեան պատերազմում, կանգնած են եղել մեր պետութեան եւ բանակի ստեղծման ակունքներում, մասնակցել են Շուշիի ազատագրմանը, կերտել են մեր Յաղթանակը», Լեռնային Ղարաբաղի ներկայիս եւ նախկին ղեկավարները Հայաստանի գլխաւոր դատախազին կը խնդրեն 9 Մալիսին ընդառաջ կայացնել համապատասխան որոշում Ռոպերթ Քոչարեանի խափանման միջոց կալանքը փոխելու մասին:

Բալո Սահակեանը եւ Արկադի Ղուկասեանը պատրաստակամութիւն յայտնած են «հանդէս գալ

ցանկացած հրապարակային երաշխիքով, որն անհրաժեշտ կը լինի նրա՝ մեկուսարանից ազատ արձակուելու եւ կայանալիք դատաւարութեան ողջ ընթացքում ազատութեան մէջ լինելու համար», եւ յոյս յայտնած են, որ Արթուր Դաւթեանը իր որոշմամբ հնարաւորութիւն կ'ընձեռնէ, որպէսզի Արցախի երեք ղեկավարներն ալ ներկայ գտնուին 9 Մալիսի տօնակատարութիւններուն Ստեփանակերտի եւ Շուշիի մէջ, «ինչը, վստահաբար, համերաշխութեան եւ միասնականութեան ազդակ կը դառնայ ոչ միայն մեր հասարակութեան, այլեւ ամբողջ աշխարհի ու նաեւ հակառակորդի համար»:

ՀՀ գլխաւոր դատախազութիւնը անմիջապէս պատասխանելով տարածեց յայտարարութիւն:

«Քանի որ տուեալ քրէական գործը ներկայումս գտնուած է Երեւան քաղաքի ընդհանուր իրաւասութեան դատարանում, ՀՀ դատախազութիւնը տուեալ քրէական գործով վարչութիւն իրականացնող մարմինը չէ, հետեւաբար Նախագահների կողմից ՀՀ գլխաւոր դատախազին հասցէագրուած դիմումի քննարկումը ներկայ փուլում դուրս է ՀՀ դատախազութեան լիազօրութիւնների տիրոջ թիւի», - ըստած է պարզաբանման մէջ:

Ատրպէյճանը Կը Շարունակէ Սպառազինութիւն Գնել Պելառուսիայէն

Ատրպէյճանի պաշտպանութեան նախարար Զաքիր Հասանովը եւ գլխաւոր շտապի պետ Նաճմատտին Սատիխովը ընդունած են աշխատանքային այցով Պաքու գտնուող պելառուսական ռազմական գերատեսչութեան պատուիրակութիւնը՝ պաշտպանութեան փոխնախարար Օլէկ Պելոքոնեկի գլխաւորութեամբ:

Կողմերը քննարկած են Ատրպէյճանի զինուած ուժերու մարտունակութիւնը ամրապնդելուն ուղղուած պելառուսական սպառազինութեան ապահովման նոր խոշոր նախագիծեր:

«Վստահ ենք, որ Պելառուսը պիտի շարունակէ յետագային ալ աջակցել Ատրպէյճանի արդարացի դիրքորոշման հայ-ատրպէյճանական հակամարտութեան վերաբերեալ», - յայտարարած է Սատիխովը:

Պելոքոնեկը իր հերթին ընդգծած է, որ Մինսքը կ'աջակցի Ատրպէյճանի տարածքային ամբողջականութեան, Ատրպէյճանի Պաշտպանութեան նախարարութեան պաշտօնական հաղորդագրութիւնը կը մէջբերեն տեղական լրատուամիջոցները:

Հաւաքական անվտանգութեան մասին Պայմանագրի կազմակերպութեան (ՀԱՊԿ) կազմին մէջ Հայաստանի դաշնակից Պելառուսիան Ատրպէյճանին սպառազինութիւն վաճառող հիմնական երկիրներէն է: Անցեալ տարի Մինսքը Ատրպէյճանին վաճառած է համազարկային կրակի համակարգեր: Մինսքն ու Պաքուն նաեւ պայմանաւորուած են սպառազինութեան առքուվաճառքի մասին նոր համաձայնագիր կնքել:

Վարչապետը Ներկայ Գտնուած Է Աշխատանքի Օրուան Նուիրուած Միջոցառման

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը տիկնոջ՝ Աննա Յակոբեանի եւ դուստրերուն հետ միասին կարէն Տեմիրճեանի անուան մարզահամերգային համալիրին մէջ ներկայ գտնուած է Աշխատանքի օրուան առթիւ «Կրանտ հոլտինկ» ընկերութեան կազմակերպած տօնական համերգ-միջոցառման: Միջոցառման ներկայ եղած է նաեւ Ազգային ժողովի նախագահ Արարատ Միրզոյեանը՝ տիկնոջ հետ:

Կառավարութեան հասարակայնութեան հետ կապերու վարչութեան փոխանցմամբ՝ Հայ աշխատաւորին նուիրուած տօնական միջոցառման մասնակցած են «Կրանտ հոլտինկ» ընկերութեան աշխատակիցները:

Հայաստանի կառավարութեան խնդիրն ու նպատակն է երկրին մէջ իրականացնել տնտեսական յեղափոխութիւն, Աշխատանքի եւ աշխատաւորներու համերաշխութեան միջազգային օրուան առթիւ իր ուղերձին մէջ ըսած է վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը:

Ըստ վարչապետի պաշտօնական կայքէջին, ուղերձին մէջ, մասնաւորապէս ըսուած է. - «Միրելի՛ հայրենակիցներ, բոլորիս շնորհաւորում եմ Աշխատանքի եւ աշխատաւորների համերաշխութեան միջազգային օրուայ առթիւ: Հայաստանի կառավարութեան խնդիրն ու նպատակն է երկրում իրականացնել տնտեսական յեղափոխութիւն: Ինչպէս քաղաքական յեղա-

փոխութեան, այս դէպքում էլ մեզ համար հիմնական եւ առանցքային գործիքը շարունակում է մնալ անհատական ջանքը: Այսինքն՝ մեր հիմնական գործիքակազմը պէտք է լինի քաղաքացիներին, մարդկանց խրախուսելն՝ աշխատելու, գործելու, տնտեսական գործունէութիւն ծաւալելու, հաւատարմ սեփական ուժերին եւ յաջողութեանը: Մեր քայլերն ուղղուած են լինելու իւրաքանչիւր քաղաքացու տնտեսական վարքագիծը փոխելը՝ ինչպէս տնտեսական գործունէութեան առարկայ, այնպէս էլ տնտեսական գործունէութեան ենթակայ հանդիսանալու պարագայում: Մենք պէտք է բոլորով շարժուենք այդ նպատակի իրականացման ուղղութեամբ, ուղղենք մեր մէջքը, հաւատանք մեր ուժերին եւ մեր աշխատանքով հարստանանք եւ հարստացնենք»:

Վարչապետը նշած է՝ Հայաստանի կառավարութեան ուշադրութեան կեդրոնին է նաեւ աշխատողներու իրաւունքներու պաշտպանութիւնը, եւ այդ ուղղութեամբ եւս կը նախատեսեն իրականացնել հետեւողական քայլեր:

«Մեր երկիրը պէտք է դուրս գայ ցածր որակաւորմամբ աշխատուժ ունեցող երկրի կարգավիճակից, ուստի ջանքեր չենք խնայելու, որպէսզի Հայաստանը լինի բարձր որակաւորման աշխատուժի երկիր», - իր ուղերձին մէջ ըսած է Փաշինեան:

Գուրգէն Եանիքեանի Մասունքները Բերուեցան Հայաստան Ու Վերաթաղուեցան Եռաբլուրի Մէջ

Գուրգէն Եանիքեանի մասունքները կը ժամանեն Եռաբլուր

ՍԴՀԿ «Տխրունի» Ուսանողական Միութեան եւ ՀՄՄ-ի սկաուտները արարողութեան ընթացքին

Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակի (ԱՍԱ-ԼԱ) հոգեհայր Գուրգէն Եանիքեանի մասունքները բերուեցան Հայաստան ու վերաթաղուեցան Եռաբլուրի մէջ:

Գուրգէն Եանիքեանի մասունքներու յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ Կիրակի՝ Մայիս 5-ին: Թաղման կարգը կատարեց Մայր Աթոռի երիցագոյն միաբաններէն՝ Ոսկան արքեպիսկոպոս Գալփազեան մասնակցութեամբ խումբ մը հոգեւորականներու:

Այս առթիւ ելոյթներ ունեցան «Հայկական ժողովրդային շարժման» ներկայացուցիչները:

Յուղարկաւորութեան մասնակցեցան ՍԴՀԿ «Տխրունի» Ուսանողական Միութեան եւ ՀՄՄ-ի սկաուտներ, որոնք պատուոյ պահակ կանգնեցան թափօրի Եռաբլուր ժամանման պահուն:

Արարողութեան ներկայ էին

ու Եանիքեանի յիշատակը յարգեցին մեծ թիւով քաղաքացիներ:

Հայ ազատագրական պայքարի հերոս, գրող, ճարտարագէտ Գուրգէն Եանիքեանը ծնած է 1895-ին, էրզրում (Արեւմտեան Հայաստան): Հայոց ցեղասպանութեան ականատես Եանիքեանը 27 Յունուար 1973-ին, 78 տարեկանին, ԱՄՆ Սանթա Պարպարա քաղաքին մէջ գնդակահարած էր Թուրքիոյ հիւպատոսը ու անոր օգնականը, որմէ ետք ան ինքնակամ ներկայացած էր ԱՄՆ իրաւապահ մարմիններուն եւ դատարանին մէջ խիզախօրէն պաշտպանած էր հայոց ոտնահարուած իրաւունքներու հարցը:

Եանիքեանը 2 Յունիս 1973-ին ցմահ բանտարկութեան դատապարտուեցաւ: 1984-ին, վատառողջ եւ ֆիզիկապէս տկարացած, բանտէն փոխադրուեցաւ հիւանդանոց եւ 17 օր ետք, 27 Փետրուարին մահացաւ հիւանդանոցին մէջ:

Կեղծ Լուրերու Արշաւ Հայաստանի Դէմ

Շարունակուած էջ 1-էն

ցած վիճակագրութիւնը, կամ, ըսենք, վերջինիս քաղաքականութիւնը ուժանիւթի ոլորտին մէջ», - կը փաստեն փորձագէտները, ընդգծելով, որ պնդումները հիմնուած են ոչ թէ հիմնաւոր փաստերու, այլ՝ համակիր լրատուամիջոցներու հաղորդումներու վրայ:

Միւս էջը՝ AntiFake.am-ը, կը պնդէ, թէ «վերջին շրջանին Հայաստանի մէջ տեղի ունեցող իրադարձութիւններու առանցքը կը կազմեն կեղծ լրատուութիւնը, քարոզչութիւնը եւ սեւացնելու քաղաքականութիւնը: Ըստ այդմ, կայքը կը յայտարարէ, թէ իր նպատակն է բացայայտել չկատարուած խոստումները, կեղծ լուրերը, քարոզարշաւը, հրապարակել օրէն կախուած լուրերը եւ ստուգել անոնց հաւաստիութիւնը»:

«Հակառակ անկախ ու չէզոք ըլլալու մասին պնդումներուն՝ AntiFake.am-ի բովանդակութիւնը մեծապէս կեդրոնացած է Փաշինե-

անը վարկաբեկելու վրայ, կը գրեն Atlantic Council-ի փորձագէտները, մանրամասնելով. - «էջի ամենաշատ քննարկուած յօդուածներուն մէջ հասարակութիւնը պանակտող քաղաքական մեկնաբանութիւններ են, Հիմնաւորուած հաղորդումներ, որոնք կը պնդեն, թէ Փաշինեանը այցելած է գործարան, որ գոյութիւն չունի, կամ թէ Փաշինեանը իրեն կը վերագրէ նախորդ կառավարութեան յաջողութիւնները»:

Ընդ որում, փորձագէտները նկատած են մէկ այլ միտում՝ երկու էջերն ալ քաղաքական արշաւէն բացի կը կեդրոնանան նաեւ պատուաստանիւթերու դէմ պայքարի, մասնաւորապէս՝ «Կարտասիլի» վրայ, ներկայացնելով ակնյայտ կեղծ լրատուութիւն անոր վերաբերեալ:

Արեւմտեան մամուլին մէջ կարծիքներ հնչած են, որ պատուաստումներու դէմ արշաւը սկիզբ առած է եւ կը հովանաւորուի Ռուսաստանէն: Սա, սակայն, դուրսէն միջամտութեան մասին վկայող միակ փաստը չէ: Atlantic

տուեալները փակ են՝ «անձնական տուեալներու գաղտնիութեան նկատառումներով»: - «Սա կ'ենթադրէ, որ AntiFake.am կայքի պատասխանատուները քայլեր ձեռնարկած են, որպէսզի թաքցնեն իրենց ինքնութիւնը», - նշած են փորձագէտները, ընդգծելով՝ գտած են ապացոյցներ, որոնք կը վկայեն, որ AntiFake.am-ը կրնայ կապուած ըլլալ Ռուսաստանի մէջ գրանցուած անձերու կամ կազմակերպութիւններու հետ:

Էրտողան Արդարացուց Հայոց Աքսորը. Ի՞նչ Նոր Ձարգացումներու Սպասել

ՍԱԳՕ ԱՐԵԱՆ

Մինչեւ 24 Ապրիլ 2019

Հայ-թրքական խնդիրը ընդհանուր համայնապատկերին վրայ անցնելը շարժվելու փորձերը անհաջող են: Խօսքը յատկապես թուրքիոյ նախագահ Ռեճեպ Թայյիպ Էրտողանի բերնով կատարուած յայտարարութիւններուն մասին է, որ առաջին անգամ ըլլալով կը կատարուէին համապատասխան լարուած եւ «յարձակողական» ոճով:

Ի դէպ, նախքան Էրտողանի յայտարարութեան ծալքերուն մասին խօսիլը, հարկ է յիշեցնել, որ յատկապէս Հայոց Յեղասպանութեան 100-րդ տարելիցի օրերէն սկսեալ, Անգարա նոր մօտեցումով կը փորձէր արձագանգել հայկական օրակարգին:

Ու հակառակ անոր, որ այդ ոճին մէջ ալ շողոքորթութիւն կար, սակայն յատակ էր (առնուազն որոշ ժամանակի մը համար), որ թուրքիա, ի տես Հայոց Յեղասպանութեան ճանաչման միտուած ճիգերուն կամ Հայաստանի կողմէ Յեղասպանութեան թեմային հանդէպ ունեցած ուշադրութեան, պարտաւոր էր այլ «զէնքեր»ով հակազդել ընդհանուր իրավիճակին:

Անշուշտ այս առումով լաւագոյն «զէնք»ը օսմանեան սուտի եւ կեղծիքի քօղով կատարուած կամ կատարուելիք յայտարարութիւններն էին, որոնք ինչ-որ տեղ պիտի փորձէին «ներծծել» հայկական զայրոյթը ու նաեւ փոշի ցանել անոնց աչքերուն, որոնք պատրաստ էին բոլոր առումներով ազդեցիկ դեր մ'ունենալու հայկական օրակարգի ձեւաւորման ու ապա այդ օրակարգի վերհանման գործընթացներուն մէջ:

Պէտք է մոռնալ, որ ակնարկը կ'երթայ յատկապէս Հայոց Յեղասպանութեան 100-րդ տարելիցի օրերուն, երբ միջազգային հետաքրքրութիւնը հասած էր իր գագաթնակէտին:

Այդ օրերուն էր, ուրեմն, որ Էրտողան հանդէս կու գար իր ցաւակցական դիրքով, որ իրականութեան մէջ ձեւառիկ ու կեղծ յայտարարութիւն մը ըլլալէ անդին չզնայ:

Ճիշդ է, որ այդ օրերուն եղան մարդիկ, որոնք «գրական սպասումներ»ով արտայայտուեցան Էրտողանի ու հետեւեալ անոր վարչամեքենայի կողմէ կատարած «ժէսթ»ին մասին, սակայն յաջորդ տարիները եկան փաստելու, որ Էրտողանի թուրքիան պատրաստ էր ոչ մէկ կերպ դրական տինամիզմ մը մտցնել հայ-թուրք թնճուկի, առանց անոր ալ փակ ծալքերուն մէջ:

Եղածը պարզապէս փուլ մըն էր, որ այսօր հասած է իր աւարտին: Էրտողան ելած էր ցաւակցելու եւ նոյն հարթութեան վրայ դնելու հայերու եւ թուրքերու իբրեւ թէ «միացեալ ցաւը» եւ այդ քայլով ալ Եւրոպային յայտարարելու, որ «տեսէք մենք կը ցաւակցինք,

Շար.ը էջ 19

Gatestone Institute: Յեղասպանութեան Ժխտմանը Թուրքիան Կը Մնայ Յետամնաց Երկիր

Gatestone Institute-ի կայքին մէջ հրատարակուած է թուրք լրագրող Ուզայ Պուլութի յօդուածը՝ վերնագրուած «Թուրքիա. Յեղասպանութեան յիշատակման օրը հայերը դեռ յարձակման թիրախ են»:

Յօդուածին մէջ նշուած է, որ Ապրիլ 24-ին Օսմանեան թուրքիոյ կողմէ Հայոց ցեղասպանութեան 104-րդ տարելիցն էր: 1915 -ի այս օրը կոստանդնուպոլսոյ մէջ ձերբակալուած ու յետագային սպանուած են հայ մտաւորականներն ու համայնքի ղեկավարները: Հաշուարկուած է, որ մօտ 1,5 միլիոն հայեր զոհուած են:

«Այդ ժամանակէն ի վեր թրքական իշխանութիւնները թշնամանքով կը ժխտեն, որ ցեղասպանութիւնը նոյնիսկ տեղի ունեցած է, թէ թուրքերը ըրած են այն եւ կը տուգանեն անոնց, որոնք կը համարձակին այլ բան ըսել: Կառավարութեան կողմէ ֆինանսաւորուող թուրքիոյ պատմութեան հիմնարկը (TTK) վերջերս յայտարարեց, որ կը պատրաստուի 25 հատորով «Տերքիլ թուրքիոյ ներգ-

րաւուածութիւնը» ցեղասպանութեան մէջ: TTK-ն նաեւ նկարահանած է «Հայերու ապստամբութիւնը ընդդէմ Օսմանեան պետութեան, ահաբեկչութիւն ու քարոզչութիւն» փաստաւաւերագրական ֆիլմը՝ պնդելով, որ հայերը սկսած են 1915 թուականին իսլամներու դէմ «վայրագութիւններ» կատարել, որոնց թուրքերը արձագանգած են «վերաբնակեցմամբ»: Այս առումով, ըստ նկարահանուած նիւթի, հայկական սփիւռքը կը շարունակէ «սուտեր տարածել, այսպէս կոչուած, Հայոց ցեղասպանութեան» մասին», - ըսուած է յօդուածին մէջ:

Կը նշուի, որ թրքական կառավարութեան կողմէ շարունակուող ցեղասպանութեան ժխտման հետ մէկտեղ, կայ նաեւ թրքական հասարակութեան շատ անդամներու փորձերը՝ ջնջելու հայկական կրօնն ու մշակոյթը՝ յարձակումներ իրականացնելով հայկական եկեղեցիներու վրայ: Անոնց շարքին են Պոլսոյ մէջ գործող հայկա-

Շար.ը էջ 18

COMEDY NIGHT

Կազմակերպութեամբ՝
 Հ.Մ.Մ.-ի Տիկնանց Վարչութեան
 ի նպատակով
ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻ

ԾԻԾԱՂԻ ԵՐԵԿՈՅ

Երեկոն կը խանդավառէն՝
ՅԱՐՈՒԹ ՍՈՂՈՄՈՆԵԱՆ
 Հիրաբար՝ Տաղանդատու երգիչ
ԱՐԹԻԻՐ "MISTER X"

Տեղի կ'ունենայ
ՇԱԲԱԹ, 1 ՅՈՒՆԻՍ, 2019
 Երեկոյեան ժամը 8:30-են սկսեալ
 ՀԿԲՄ-ի Կեդրոն՝ 1060 N. Allen Ave., Pasadena, California

Տոմսերը ապահովելու համար դիմել
 Կարինէին (626) 755-4773

Մուտք \$60 Նեառադեպ ընթացիկ

Գալիֆորնիոյ Նահանգապետի Տնօրէն Էնթոնի Ուիլիամզի Այցը Հայ-Ամերիկեան Թանգարանի Հոգաբարձութեան

Անցեալ Շաբաթ, Մայիս 4, 2019, կէսօրուան ժամը 12ին, Կլենտէյլի Տարէցներու Տան ժողովասրահին մէջ, տեղի ունեցաւ շահեկան հանդիպում մը, Հայ-Ամերիկեան Թանգարանի հոգաբարձութեան եւ Գալիֆորնիոյ նահանգապետարանի Օրէնսդիր Մարմնի տնօրէն Էնթոնի Ուիլիամզի միջեւ: Ան յատկապէս եկած էր մօտէն ծանօթանալու կառուցուելիք Թանգարանի եւ կրթամշակութային կեդրոնի Հոգաբարձական Մարմնին եւ նախատեսուած ծրագրի գործընթացին:

Այս առթիւ Հայ-Ամերիկեան Թանգարանի Հոգաբարձական Մարմնի Գործադիր Խորհուրդի ատենապետ Պերճ Կարապետեան, համապարփակ գեկոյցով մը հանդէս գալով, հիւրին ծանօթացուց Համագաղութային Մարմնի անդամներն ու ծրագրուած Թանգարանի բարենպաստ առաւելութիւնները շրջանի բնակչութեան եւ մասնաւորաբար հասակ առնող նոր սերունդին համար: Արդարեւ, անոնք առիթը պիտի ունենան ծանօթանալու բազմաշախտակային երկրի մը կրթամշակութային եւ պատմական հարուստ ժառանգութեան:

Գալիֆորնիոյ նահանգապետ Կավին Նիւսօմի անունով ելոյթ ունեցաւ կառավարիչի օրէնսդիր բաժնի տնօրէն Էնթոնի Ուիլիամզ: Ան իր խօսքին մէջ ըսաւ. «Պատիւ եւ յարգանք է ինձի համար ըլլալ այստեղ, ծանօթանալ ձեզի եւ ձեր նուիրական գործին, որուն իր մասնակցութիւնը կը բերէ Կլենտէյլ քաղաքն ու հայ համայնքը: Մեծ

ներդրում մըն է այս եզակի կառուցը եւ իր բարերար ազդեցութիւնը պիտի ունենայ թէ հայ գաղութի եւ թէ համայն բնակչութեան համար: Կառուցուելիք Թանգարանի մասին ճարտարապետ Սաֆ Մարկոսի եւ շինարարական յանձնախումբի ատենապետ Փոլ Կարապետեան, շահեկան տեղեկութիւններ տուին նախատեսուած ծրագրի կարգ մը մանրամասնութիւններու մասին: Արդարեւ շէնքը ճարտարապետական իւրապատուկ ձեւաւորումով եւ միջազգային չափանիշներու մակարդակ ունենալով, օժտուած պիտի ըլլայ արդիական լաւագոյն յարմարութիւններով:

Ողջոյնի խօսքերով հանդէս եկան Կլենտէյլի նախկին քաղաքապետ Ջարեհ Սինանեան եւ ուրիշներ, որոնք բարձր գնահատեցին նախաձեռնութիւնը եւ իրենց բարեմաղթութիւնները փոխանցեցին բոլոր պատասխանատուներուն:

Յուցադրուեցաւ նաեւ տեսերիզ մը, հայ ամերիկեան Թանգարանի ապագայի տեսլականով, գիտա-թեքնիքական նոր ձեւաւորումով:

Հանդիպման աւարտին տեղի ունեցաւ ճաշի սպասարկութիւն, որմէ ետք ներկաները փոխադրուեցան ապագայ Թանգարանի մերձակայ հողատարածքը, որ կը գտնուի Կլենտէյլի Կեդրոնական գրադարանի եւ Գօլդրատօ պողոտայի միջեւ: Էնթոնի Ուիլիամզ տեղւոյն վրայ եւս յաւելեալ ծանօթութիւններ ստացաւ եւ ապա հրաժեշտ առնելով մեկնեցաւ լաւագոյն տպաւորութիւններով:

Գլխաւոր Հիւպատոս Արմէն Բայբուրդեանի Աշխատանքային Այցը Նեւատա

Մայիսի 2-4-ը Լոս Անձելոսում ՀՀ գլխաւոր հիւպատոս Արմէն Բայբուրդեանը Լոս Վեկաս կատարած աշխատանքային այցի ընթացքում հանդիպում ունեցաւ Նեւատա նահանգից ԱՄՆ կոնգրեսական Սիւզի Լիի (Susie Lee) հետ: Հանդիպման ընթացքում քննարկուեցին ԱՄՆ-Հայաստան յարաբերութիւններին, մասնաւորապէս Նեւատա նահանգի հետ գործակցութեանն առնչուող հարցեր:

ամերիկեան յարաբերութեան օրակարգի տնտեսական ոլորտի հարցերը քննարկեց Լոս Վեկասի Առեւտրի պալատի նախագահ Բեթ Սիւուալդի (Beth Sewald) հետ: Հաշուի առնելով, որ Լոս Վեկասը յայտնի է հիւրանոցային պիզնեսով՝ քննարկման առանցքում էին հիւրընկալութեան մենեջմենթի, հիւրանոցային եւ բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտներում գործակցութեան հեռանկարները:

Հանդիպմանը մասնակցում էր նաեւ Լոս Վեկասում ՀՀ պատուաւոր հիւպատոս Ադրուշան Արմէնեանը: Գլխաւոր հիւպատոսը հանդիպեց նաեւ Լոս Վեկաս քաղաքի տնտեսական եւ քաղաքային զարգացման տնօրէն Ռիչ Աթկինսի (Rich Atkins) հետ: Նրանք քննարկեցին Լոս Վեկասի նորարարական կեդրոնի հնարաւորութիւնները հայ գործարարների կողմից օգտագործելու ուղիները: Հանդիպման օրակարգում էր նաեւ Հոկտեմբերին Երեւանում կայանալիք Տեղեկատուական տեխնոլոգիաների համաշխարհային կոնգրեսին Լոս Վեկասի պաշտօնական պատուիրակութեան մասնակցութեան հարցը:

Դեսպան Բայբուրդեանը հանդիպում ունեցաւ Նեւատայի համալսարանի փոխնախագահ եւ առաջին պրոռեկտոր Դայան Չեյզի (Diane Chase) եւ համալսարանի այլ պաշտօնատեղերի հետ: Հանդիպման ընթացքում քննարկուեցին դասախօսների եւ ուսանողների փոխանակման ծրագրերը: Զրուցակիցները կեդրոնացան հիւրընկալութեան մենեջմենթի եւ տեխնոլոգիաների ոլորտներում գործակցութեան հնարաւորութիւնների վրայ:

Արմէն Բայբուրդեանը Լոս Վեկասի Սուրբ Կիրակոս եւ Սուրբ Կարապետ եկեղեցիներում հանդիպեց:

Արմէն Բայբուրդեանը հայ-

Շար.ը էջ 15

Երաժշտական Բացառիկ Ձեռնարկ

Կատարողութեամբ
UCLA-ի Վէմ Լարային Քառեակին

Կազմակերպութեամբ՝
Թէքէեան Մշակութային Միութեան Փասատինա-Կլենտէյլ մասնաճիւղին

Տեղի կունենայ
Կիրակի, 19 Մայիս 2019-ի երեկոյեան ժամը 6:00-ին,
ԹՄ Միութեան Ալթատինայի «Ռեչկէօթիւրեան կեդրոն»-ի
սրահին մէջ:
1901 N. Allen Avenue, Altadena, Ca 91001

Մուտքը Ազատ Հիւրասիրութիւն

NATIONAL NOTARY ASSOCIATION
 NOTARY PUBLIC
 MEMBER

Garine Depoyan

626-755-4773
554 N. Chester Ave Pasadena, Ca. 91106
ghdepoyan@gmail.com

Լիբանան Դասախօսութիւն՝ Նուիրուած Զայոց Ցեղասպանութեան 104-ամեակին

Կազմակերպութեամբ Ս.Դ.Հ.Կ. Տիրուած Միութեան Ուսանողական Դիւանի, Ուրբաթ, 26 Ապրիլ 2019-ի երեկոյեան ժամը 8:30-ին, Հ.Կ.Բ.Մ.-ի Սահակեան-Լ. Մ. Գոլէճի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ դասախօսութիւն՝ նուիրուած Հայոց Ցեղասպանութեան 104-ամեակին: Դասախօսութեան ներկայ էին ընկերային հարցերու նախարար Ռիշար Գուլումեան, Ս.Դ.Հ.Կ. Կեդրոնական վարչութեան անդամ

ընկեր Ալեքսան Քէօշկերեան, Ս.Դ.Հ.Կ. Լիբանանի Շրջանի վարիչ Մարմինի ատենապետ ընկեր Սեպուհ Գալիպեան եւ վարիչ Մարմինի անդամներ, Պէյրութի քաղաքապետարանի անդամ եւ Հ.Կ.Բ.Մ.-ի ատենապետ Արամ Մալեան եւ «Արարատ» օրաթերթի տնօրէնուհի ընկերուհի Անի Եփրեմեան, ինչպէս նաեւ ուսանողական երիտասարդական քոչը միութիւններու ներկայացուցիչներ եւ Ս.Դ.Հ.Կ. Լիբանանի Շրջանի

Յովհաննէս Ահմարանեան կը Պարգևատրուի «Լիբանանեան Ուժերու» Կողմէ

Հինգ տարիէ յետոյ, «Լիբանանեան Ուժերու» կուսակցութիւնը, կը կազմակերպէ յուշահանդէս մը յիշատակելու համար Մեծ Եղեռնի տարեդարձը:

Ապրիլ 25-ին «Մի՛րապ գիւղին մէջ (Քէսրուան Գաւառ), շուրջ 500 հոգի՝ մեծ մասով հրաւիրուած հայեր, մասնակցեցան յուշատօնին որ ուղիղ եթերով արձուցաւ Լիբանանի երկու հեռուստակայաններէն:

Այս յուշահանդէսի աւարտին պատիւ ընծայուեցաւ երեք հոգիներուն որոնցմէ մէկն էր բասատենաբնակ Յովհաննէս Ահմարանեան:

Լիբանանեան եւ Հայկական Քայլերգներէն յետոյ, արաբերէնով հերթաբար ելոյթներ ունեցան Ս.Դ. Հնչակեան, Հայ Յեղափոխան Դաշնակցութեան եւ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւններու ներկայացուցիչները որոնք Մեծ Եղեռնի զանազան մօտեցումներով բացատրեցին եւ բացատրեցին 104 տարի առաջ, հայ ժողովուրդի դէմ կատարուած ցեղասպանութիւնը:

Ապա, խօսք առաւ Ռիշար Գուլումեան նախարարը որ սքանչելի ձեւով ներկայացուց Հայ - Լիբանանեան յարաբերութիւններուն ներկայ վիճակը եւ անոր ամրապնդումը:

Ներկաները վայելեցին նաեւ Դոկ. Սամիր Ժափաին ելոյթը: Դոկտոր Ժափա-ը նախագահն է «Լիբանանեան ուժերու» կուսակցութեան: Իր հակայածաւալ հողատարածին վրայ տեղի ունեցաւ հանդիսութիւնը: Ան խանդավառօրէն դրուատեց Հայ ժողովուրդին ներդրումը լիբանանեան կեանքին մէջ: Նկատելի տուաւ որ Հայ ժողովուրդը անբաժան առողջ մասն է Լիբանանի, եւ խոստացաւ ամէն տեսակի համագործակցութիւն, ի շահ Լիբանանի վերելքին:

Հանդիսութեան ներկայ էին երկու հայ նախարարներ՝ Ռիշար Գուլումեանը եւ Յակոբ Բագրատունի եւ երկու նախարարներ եւս «Լիբանանեան ուժերու» կուսակցութեանէն: Ներկայ էին նաեւ կուսակցութեան պատկանող 12 երեսփոխաններ եւ երեք հայ եկեղեցական համայնքներու ներկայացուցիչներ:

Յայտագրին մաս կազմեցին հայ երգն ու նուագը:

Հանդիսութեան աւարտին, ընդ որս երեք պարգեւատուեալներուն, գնահատական վահան ստացաւ Յովհաննէս Ահմարանեան: Անոր հրատարակած 30 գիրքերէն, մեծածաւալ կողքեր պատերուն վրայ լուսարձակուած էին:

Մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներ: Օրուան հիւր բանախօսն էր նախկին երեսփոխան, իրաւաբան Ղասսան Մուխէյպըր: Նախքան դասախօսութիւնը սկսիլը, ներկաները ծաղիկներ գետեղեցին եւ յարգանքի տուրք մատուցեցին Փարամազի կիսանդրին առջեւ: Դասախօսութիւնը սկիզբ առաւ Լիբանանի եւ Հայաստանի քայլերգներով, ինչպէս նաեւ ներկաները մէկ վայրկեան յոտնկայ յարգեցին Ցեղասպանութեան զոհերուն յիշատակը: Ապա Ս.Դ.Հ.Կ. Քէսրուանի Ու. Երիտ. Միութեան Ուսանողական դիւանապետ ընկեր Յակոբ Քէօշկերեան բացման խօսքով հանդէս եկաւ եւ ներկաները ողջունելէ ետք անդրադարձ մը կատարեց 104 տարուան ընթացքին պահանջատիրութեան գործընթացին, որմէ ետք ներկաները ծանօթացուց Ղասսան Մուխէյպըրին, փոխանցելով անոր հակիրճ կենսագրականը:

Ղասսան Մուխէյպըր ելոյթը սկսաւ պատմական յետադարձ ակնարկով մը, ուր ներկաներուն դիտել տուաւ, որ լիբանանցի եւ հայ ժողովուրդները նոյնանման ճակատագիր ունեցած են, որովհետեւ երկու ժողովուրդներն ալ տառապած են օսմանեան բարբարոսութիւններէն: Այնուհետեւ բանախօսը ներկաներուն ընդլայնուած ձեւով փոխանցեց Հայ Դատի գործնական քայլերու որդեգրումը միջազգային օրէնսդրութեան մէջ, ինչպէս նաեւ հաստատեց, որ Հայ Դատի գործնական լուծումներէն է, Հայաստանի Հանրապետութեան կողմէ

դատական հայցի մը ներառումը Միջազգային Դատարանին: Վերոյիշեալ գործնական քայլէն ետք է որ միայն, Հայ Դատը եւ պահանջատիրութիւնը իր կաղծիքով կրնայ թեւակոխել գործնական փուլ մը: Ան դիտել տուաւ, որ նշուած դատական հայցով, հայ ժողովուրդը գործնական քայլ մը կատարած կ'ըլլայ Հայոց

Ցեղասպանութեան ճանաչման եւ հատուցման ի խնդիր: Ղասսան Մուխէյպըրի խօսքի աւարտէն ետք, ներկաներուն առիթ տրուեցաւ հարցումներ ուղղելու, որմէ ետք Ս.Դ.Հ.Կ. Լիբանանի Շրջանի վարիչ Մարմինի ատենապետ ընկեր Սեպուհ Գալիպեան օրուան դասախօսին յուշանուէր յանձնեց, առ ի երախտագիտութիւն հայ ժողովուրդին հանդէպ ցուցաբերած իր ծառայութիւններուն համար:

Ապա, խօսք առաւ ընկերային հարցերու նախարար Ռիշար Գուլումեան, որ շնորհակալութիւն յայտնեց օրուան դասախօսին՝ իր կատարած լուսաբանութեան համար: Նախարար Գուլումեան ներկաներուն անուով շնորհակալութիւնը մեր պահանջատիրութեան, ինչպէս նաեւ վստահեցուց բոլորին, որ ամէն տարի հայ ժողովուրդը պիտի յիշէ իր նահատակները եւ իւրաքանչիւր տարուան Ապրիլ 24-ին պիտի ոգեկոչէ 1,5 միլիոն նահատակներուն յիշատակը:

Դասախօսութեան փակումը կատարուեցաւ «Սարգարայատ» յաղթերգով:

Իռլանտայի Մեջ Բացուած Է Զայկական Խաչքարերուն Նուիրուած Ցուցահանդէս

Իռլանտայի հայ համայնքի նախաձեռնութեամբ Ապրիլ 24-ին տեղի ունեցած է Հայոց ցեղասպանութեան զոհերու ոգեկոչման արարողութիւն՝ Իռլանտայի մայրաքաղաք Տուպլինի «Քրիստոս Փրկիչ» տաճարին մէջ:

Ձեռնարկի ծիրէն ներս տեղի ունեցած է նաեւ «Խաչքար Իռլանտայի համար» խորագիրով լուսանկարներու ցուցադրութիւն, որ կը շարունակուի նաեւ մայիս ամսուան ընթացքին:

«Այս բացառիկ լուսանկարներու միջոցով, այցելուները հնարաւորութիւն կ'ունենան հետաքրքիր շատ բան պարզելու հայկական խաչքարերու եւ իռլանտական

աւանդական խաչ-յուշարձաններու նմանութեան եւ տարբերութիւններու մասին»,- «Հայերն այսօր»-ի փոխանցմամբ, կը յայտնէ CatholicIreland.net-ը:

Երեկոյին ներկայ էին Հայաստանեայց առաքելական եկեղեցւոյ Մեծ Բրիտանիոյ Հայոց թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Յովակիմ եպիսկոպոս Մանուկեան, տուպլինահայ համայնքի, Իռլանտայի դիւանագիտական մարմնի, Իռլանտայի արտաքին գործոց եւ առևտրական բաժանմունքի, տարբեր երկիրներու, ներառեալ՝ Իռլանտայի, Յունաստանի, Եթովպիոյ եկեղեցիներու բազմաթիւ ներկայացուցիչներ:

Atlantic Council: Deceptive “Fact-Checking” Groups Spread Fake News Against Armenian Government Online

YEREVAN (ArmInfo — A systematic campaign is being conducted against the Prime Minister and the Government of Armenia in social networks, the traces of which lead to Russia, Atlantic Council authoritative US think tank states as reported by the Armenian service of ” RFE/RL “.

In a published investigation, experts of the Digital Forensic Research Lab of the organization note that the velvet revolution in Armenia last May, on the one hand, restored public confidence in the government, paving the way for democratic change, on the other hand, united those who opposed political change. As the investigation shows, in the recent months, some opponents united under the hashtag #SutNikol (Nikol>, Ed. note) and started a complex online campaign aimed at discrediting Nikol Pashinyan and his supporters by disseminating disinformation and biased information. According to experts, these groups use a special method of misleading the public – seeming as an impartial organization checking facts to instill confidence in users of social networks and gather followers, then they distribute unilateral and divisive statements about political events.

“These actions are not sincere, and they are becoming more and more active,” the expert report says, in which, in particular, it is noted that since April 15, the hashtag #SutNikol began to spread in the Armenian online media space. Investigating the source, experts of the Atlan-

tic Council identified 4 persons affiliated with it, who are mainly responsible for the content and distribution, namely: the founder of AntiFake.am Narek Samsonyan, the founders of Adequate Artur Danielyan and Narek Malyan and the founder of Blognews Konstantin Ter-Nakalyan. “Adequate” is represented as a cultural center, which allegedly “represents what the Azatutyun is silent about (Armenian service” RFE”, e/Radio Liberty ed. note)”. The page was created after the revolution in June last year and distributes a significant number of videos with Artur Danielyan, who allegedly represents illegal actions or false statements by the Pashinyan government, spicing it up with anti-American rhetoric. “For example, in one of the videos Danielyan accuses Pashinyan of having an army of fake users, in another video he questions the budget statistics presented by the prime minister, or, for example, his policy in the energy sector,” experts say, stressing that such allegations are not based on sound evidence, but on messages from friendly media. On another page, AntiFake.am, it is stated that “the core of the latest events in Armenia is false information, propaganda and manipulation.” At the same time, the website states that its purpose is to disclose unfulfilled promises, false information, manipulation, propaganda, publishing news in the air and checking their authenticity.

“Contrary to the statements on independence and neutrality, the content

of AntiFake.am is mainly focused on discrediting Pashinyan, – experts of the Atlantic Council say, continuing: – The most discussed articles on the page contain political comments that divide society, unsubstantiated reports that say that Pashinyan visited the plant, which does not exist, or that Pashinyan attributes to himself the successes of the previous government. ” At the same time, experts noted another trend: both pages, in addition to the political campaign, also focused on the fight against vaccination, in particular, the Gardasil vaccine, presenting obviously false information about it. In the Western media there is an opinion that the anti-vaccination campaign has begun and is sponsored by Russia. This, however, is not the only fact that indicates external interference. Experts of the Atlantic Council claim that they have found clear evidence that, at least, AntiFake.am is not fully controlled from Armenia. Studying the domain shows that the web address of the page is registered in Russia – in St. Petersburg. Moreover, experts note that the registration data of this domain and the person responsible for it on whois.net are closed.

U.S., Armenia Hold ‘Strategic’ Talks

YEREVAN (RFE/RL)--The United States promised \$16 million in fresh assistance to Armenia on Tuesday after senior officials from the two countries held talks in Yerevan described by them as “strategic dialogue.”

The delegations led by U.S. Deputy Assistant Secretary of State George Kent and Armenia’s Deputy Foreign Minister Grigor Hovannisian discussed a wide range of issues and pledged to strive for closer bilateral ties.

“The conversation today started with talking about how Armenia can reform its justice system and improve anti-corruption activity,” Kent told reporters. “By the end we were talking about clean water, protecting the environmentally endangered animals and different possibilities of energy generation.”

“I think it shows how many issues we talked about and the possibilities of the U.S. and Armenia working together based on shared values and shared interests,” he said at a joint news conference with Hovannisian.

Regional security was also on the

Continued on page 3

FM Mnatsakanyan:

It’s for Israel to Decide Whether They Want to Recognize Armenian Genocide

YEREVAN (News.am) — The Armenian nation still faces pressure of denied justice, and my people have been going through this phenomenon all these years, Armenian Foreign Minister Zohrab Mnatsakanyan said in an interview with Israel’s KAN NEWS.

“It’s not a matter of me being surprised [why Israel did not recognize genocide]. We are victorious people. We were supposed to be wiped out from the face of the Earth, but we are a confident nation, confident communities all over the world, thriving and strong, having civilizational impact,” he said.

He is confident that the question of denied justice is more than the question of Armenians.

“It is the question of humanity. It is for Israel to decide whether they want to recognize it or not. It is not about Armenia, it is about Israel,” Armenian FM said.

Asked in what way it is about Israel, Mnatsakanyan said “in a way that it is the question of contribution to prevention of genocide, contribution to human consciousness and human rights”.

“It is on our collective human consciousness that we do not add meaning to our determination not to allow it happen ever again. Never again has not materialized into something tangible,” he added.

Mnatsakanyan stressed that Armenia, as a nation, has been a contributor to prevention of genocides.

“I think it is a collective duty to continue investing in whichever way we can in order to reduce the risks of repetition of what our nations faced in their history,” he added.

Touching upon continued Israeli arms sales to Azerbaijan, Mnatsakanyan said that what is arms trade for Israel is a weapon of death for our people.

“We have been witnessing the use of such weapons against our people, and we have losses because of your weapons. So you understand how we look at it,” Mnatsakanyan emphasized.

He went on to explain that Armenia is a very security conscious nation.

“And I am sure that you will understand very well what is meant by security consciousness. We have been be and we

Continued on page 3

Bipartisan Group of Legislators Ask President Trump to Directly Affirm the Armenian Genocide

WASHINGTON, D.C. - A bipartisan group of legislators sent a letter to President Donald Trump expressing their disappointment in his April 24th statement, and asked him to directly affirm the Armenian Genocide, reported the Armenian Assembly of America.

Shepherded by Congressional Caucus on Armenian Issues Co-Chair Rep. Jackie Speier (D-CA), the letter is signed by 28 Members of Congress, including the Caucus leadership: Reps. Gus Bilirakis (R-FL), Frank Pallone, Jr. (D-NJ), Peter King (R-NY), and Adam Schiff (D-CA).

“We want to express our disappointment that your statement did not

directly acknowledge the Armenian Genocide as President Ronald Reagan did during his presidency. However, there is no wrong day to recognize the Armenian Genocide. We hope you will consider future opportunities to pay fitting tribute to the memory of those targeted for their faith, those who perished and those who survived, as well as to the brave men and women in our military, who continue to proudly serve our country and defend our most cherished ideals and freedoms,” the letter to President Trump read.

The letter also references the he-

Continued on page 3

Armenian Government Sees Major Improvement in Investment Climate

YEREVAN -- Armenia's business environment has improved significantly since last year's "velvet revolution," Economic Development Minister Tigran Khachatryan insisted on Friday.

He said the current Armenian government has broken up economic monopolies, created a level playing field for all businesses and eliminated "systemic corruption" since taking office in May 2018.

Western donors and lending institutions have for decades urged successive governments in Yerevan to take such measures, saying that they are essential for the country's faster and sustainable economic development.

"We now talk about equal competition, equal opportunities for entering the market or the absence of systemic corruption so easily as if that should be taken for granted," Khachatryan told reporters. "But these are the kind of fundamental changes that have come about ... They confirm that any citizen willing to engage

in any economic activity can do it now."

"This should be considered the main achievement of the revolution," he said.

Prime Minister Nikol Pashinyan has also repeatedly made such statements. He has said that the improved investment climate puts his government on track to carry out an "economic revolution" in Armenia.

Pashinyan's political opponents and other critics dismiss these statements, saying that the government's economic policies have not led to greater investments or faster economic growth. They argue that the Armenian economy grew more slowly in 2018 than in 2017.

Khachatryan confirmed an 8.6 percent year-on-year fall in Armenian exports recorded by the Statistical Committee in the first quarter of this year. The minister blamed it on a downturn in Armenia's mining industry.

The government had forecast an 8 percent rise in exports in 2019.

Retired General Manvel Grigorian's Trial Begins in Yerevan

YEREVAN -- A court in Yerevan held on Thursday the first, preliminary hearing in the trial of retired General Manvel Grigorian and his wife who are facing a string of criminal charges denied by him.

The hearing focused on defense lawyers' fresh demands for Grigorian's release from detention on health grounds. The court rejected them, backing prosecutors' assertions that the ailing ex-general is receiving adequate treatment in a civilian clinic in Yerevan when he has been kept since February.

Unlike his wife Nazik Amirian, Grigorian did not attend the opening session of his trial. The presiding judge cited a letter from the Nairi Medical Center saying that the 62-year-old cannot leave the hospital yet.

One of Grigorian's lawyers, Levon Baghdasarian, said his client must be freed because he is suffering from lung cancer and diabetes. A trial prosecutor, Vahe Dolmazian, insisted, however, that Grigorian recovered from cancer years ago.

Grigorian, who had served as deputy defense minister from 2000-2008, was

arrested when security forces raided his properties in and around the town of Echmiadzin in June last year. They found many weapons, ammunition, medication and field rations for soldiers provided by the Armenian Defense Ministry.

They also discovered canned food and several vehicles donated by Armenians at one of Grigorian's mansions. An official video of searches conducted there by the National Security Service (NSS) caused widespread shock and indignation in the country.

Grigorian was also charged with tax evasion and extortion in February. He denies all the accusations leveled against him.

Amirian, his wife, was indicted on some of these charges but not arrested. She too denies them.

Speaking to reporters in the courtroom, Amirian dismissed the scandalous NSS video as a political "show." "A hero doesn't crawl," she said, alluding to her husband's prominent role in the 1991-1994 war in Nagorno-Karabakh. "If they thought that he should crawl [before them] they had better crawl themselves."

Japan Donates More Fire Engines To Armenia

The government of Japan donated 14 fire engines to Armenia on Monday at a ceremony in Yerevan attended by Prime Minister Nikol Pashinyan.

Officials said that 22 more such

vehicles as well as other firefighting equipment will be delivered to the country later this year as part of a \$14 million aid program launched by the Japan International Cooperation Agency (JICA) in 2017.

Prime Minister Nikol Pashinyan Reaffirms Support for the Armenian Apostolic Church

Prime Minister Nikol Pashinyan on Friday reaffirmed his stated support for the Armenian Apostolic Church and pledged to promote "Christian values" in Armenia, saying that they hold the key to human happiness.

"I will dare to say that the non-violent, velvet, popular revolution that took place in Armenia [in 2018] was for the most part based on the Christian values," Pashinyan said. "As a human being, as a politician, I myself regard the moment when I read and reread the New Testament as a turning point in my life."

"I believe that the doctrine at the heart of it is really revolutionary in all senses, including the state-building sense, and this is the formula which can bring happiness to the Republic of Armenia, its citizens and humankind in general," he added.

Pashinyan made the comments at the inaugural session of a working group tasked with ascertaining his government's relationship with the Armenian Apostolic Church. It comprises government officials and senior clergymen from the ancient church to which the vast majority of Armenians nominally belong. The supreme head of the church, Catholicos Karekin II, also attended and addressed the meeting.

Pashinyan said the working group should propose "joint decisions" on contentious issues such as continued teaching of the history of the church

The first batch of those fire trucks will be provided to three provincial divisions of the Armenian Rescue Service (ARS). Firefighters in the Shirak, Lori and Syunik provinces are already being trained by Japanese instructors, according to an Armenian government statement.

The Japanese ambassador to Armenia, Jun Yamada, said outdated firefighting equipment used in those regions complicates the ARS's ability to prevent and cope with fires.

"Natural disasters frequently occur in Armenia, which is an obstacle to the development of rural areas," Yamada said in a speech delivered in Armenian. "That is why Japan finds it imperative to assist Armenia in the area of disaster prevention."

The Japanese government had al-

ready taught in Armenian public schools. His government is reportedly intent on restricting or modifying those classes that have long been criticized some civic groups. Those plans have been denounced by conservative and nationalist figures accusing the current authorities in Yerevan of undermining "traditional values."

Pashinyan also signaled on Friday his government's desire to review legal tax exemptions enjoyed by the church. In particular, he seemed to call for exploring the possibility of taxing some of the properties belonging to the church.

Speaking at the meeting, Catholicos Karekin II said the authorities should take into account "enormous human and material losses" suffered by the church during the Armenian genocide in Ottoman Turkey and anti-religious persecutions in Soviet times. "In this context, state support is important so that the Church can restore necessary conditions and capacities for accomplishing its mission in the homeland and the Diaspora," he said.

Without naming anyone, Karekin II also criticized those who want to "restrict" that mission by citing the church's separation from the state declared by the Armenian constitution. He argued that the constitution also recognizes the church's "exceptional" role in the country's history and social life.

ready donated 28 fire engines worth \$8 million to firefighters in Yerevan in 2010.

Speaking at the ceremony, Pashinyan thanked Japan for this and other aid provided to Armenia since its independence.

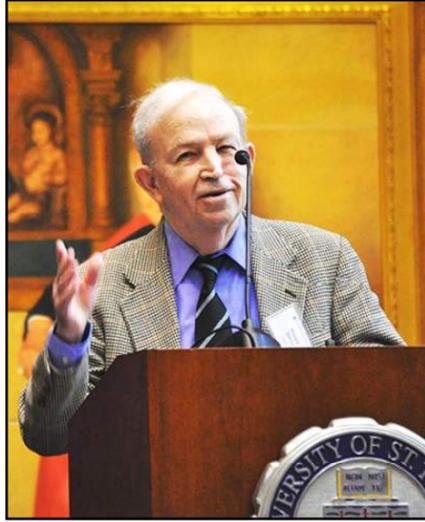
"It must be pointed out that Japanese aid has been particularly significant for our capacity to guard against natural disasters," he said. "That includes the fight against landslides, seismic stability, modernization of the firefighting service and other activities."

"Armenia is always ready to strengthen friendly relations and cooperation with Japan," added Pashinyan. "I believe there are many things that unite our peoples."

Japanese Foreign Minister Taro Kono visited Yerevan and met with Pashinyan in September.

Turning Tears of Sadness and Anger into Resolution and Action: A Tribute to Genocide Victims and Survivors

“For many years, I thought of my “neighbor” as anyone who was in need, who was persecuted, who needed help: It was not a matter of my tribe or theirs, my religion or theirs. But it was only in 1985, when I attended a conference in Boston on the Armenian Genocide and its lessons, that I met Armenian survivors, their children and their grandchildren, all of whom shared their stories with me, bearing witness to a proud and tragic history. And it was there, that first evening of the conference, that I sat at a banquet table with a group of Armenians who began to sing in Armenian, a language I had never heard before, songs of home and long ago, songs sad yet sweet, coming from the heart, and accompanied with tears. Little did I know that, on 24 April 1990, I would stand before the Martyrs Memorial in Yerevan, Armenia, and that I too would weep. But, in the end, tears of sadness and anger are not enough; they must also become tears of resolution and action.” – Prof. Roger W. Smith

Since this day in front of the Martyrs in 1990, Prof. Roger W. Smith has dedicated his life to the academic work of the recognition of the Armenian Genocide.

Roger W. Smith, Chairperson of the Zoryan Institute, is Professor Emeritus of Government at the College of William and Mary in Virginia, where he has taught political theory and the comparative study of genocide. Prof. Smith has written extensively on the nature, language, history and denial of genocide. He is also one of four co-founders and a former President of the International Association of Genocide Scholars and has spoken extensively on the topic of genocide in the United States, Canada, France and Armenia.

In 2000, Prof. Smith gave testimony before the U.S. Congress relating to the Armenian Genocide Resolution (H. Res. 596). Dr. Smith has been honored by the Armenian Students Association with the Arthur Dadian Award for the preservation and presentation of Armenian history. In 2008 he was awarded the Movses Khorenatsi Medal by the president of Armenia “for his considerable contribution to the international recognition of the Armenian Genocide.” The Khorenatsi medal is the Republic of Armenia’s highest award presented by the president to people who have significantly contributed to the advancement of Armenian culture.

Since 2003, Prof. Smith has been the Program Director and faculty member of the International Institute for Genocide and Human Rights Studies’ (A Division of the Zoryan Institute) Genocide and Human Rights University Program (GHRUP), and since 2004, he has served as Zoryan Institute’s Chairman of the Academic Board of Directors. He is also an editor of the Institute’s peer-reviewed academic journal, *Genocide Studies International*, published in partnership with the University of Toronto Press.

Perhaps one of the most influential achievements to date has been commissioning Wolfgang Gust’s, *The Armenian Genocide: Evidence from the German Foreign Office Archives, 1915-1916*. The German edition of this book played a major role in the German Parliament’s announcement on the Armenian Genocide on June 2, 2016. In fact, the Co-Chair of the Green Alliance Party of Germany, Cem Özdemir, stated in a recent visit to the Zoryan Institute:

“Wolfgang Gust’s work and that the Zoryan Institute was very crucial, because it was the first time that we saw the documents of the German Foreign Ministry, and these Documents are probably the best save archive in the world on the Armenian Genocide.”

With his expertise in the subject of genocide, especially genocide denial, Prof. Smith played a crucial role in raising the awareness that no single step will change the world. His view is that one of the most effective means to end the slaughter of so many millions is for states to expand their concept of national interest to include the prevention of genocide. These costs are far greater than the cost of early intervention.

Prof. Smith’s dedication to the recognition of the Armenian Genocide has been immeasurable. Today, on the occasion of the Armenian Genocide Day of Commemoration, let us all follow in the footsteps of Prof. Smith and turn our tears of sadness and anger into tears of resolution and action.

Bipartisan Group of Legislators

Continued from page 1

roic efforts of Major General James G. Harbord, General John J. Pershing’s Chief of Staff during World War I, who, at the direction of President Woodrow Wilson, led an American Military Mission to Armenia in 1919. Major General Harbord and the United States Military in Armenia is highlighted in the Armenian National Institute’s (ANI) new exhibit, available online.

As with previous administrations,

this year’s statement reflected a dictionary definition of genocide and used an Armenian expression, *Medz Yeghern*, which the Armenian Assembly described as a missed opportunity to end genocide denial, especially in light of Turkey’s outrageous attempts to justify the genocide.

Last month, over 25 U.S. Senators and Representatives issued statements and participated in events from New York to California commemorating the Armenian Genocide.

Exhibition on Irish High Crosses and Armenian Khachkars

DUBLIN-- An exhibition exploring the similarities between Irish High Crosses and Armenian Khachkars was formally launched last week in Dublin, to coincide with the 104th anniversary of the 1915 Armenian genocide. The exhibition will run throughout May at Christchurch Cathedral.

A service of remembrance at the Cathedral was attended by the Armenian ambassador to Ireland, Dr Arman Kirakossian; the Armenian Primate in Ireland, Bishop Hovakim Manukyan, who led prayers at the Khachkar Memorial in the grounds of the cathedral; as well as

Archbishop Michael Jackson of Dublin and Glendalough.

Representatives of the Methodists in Ireland, the Moderator of the Presbyterian Church, and members of the Orthodox church as well as the President of the Jewish community also attended.

The Government is being urged by the Armenian community in Ireland to recognise the 1915 genocide in which over 1.5 million Armenians were killed, many of them as they were forcibly deported from their homelands by the Ottoman Empire.

Deceptive “Fact-Checking” Groups

Continued from page 1

agenda of what both sides described as the first session of the “U.S.-Armenia strategic dialogue.”

“We had a long discussion about the security in the region, not just the Caucasus but all around Armenia, and the implications when countries look to destabilize, rather than to support security and peace,” Kent said in reference to neighboring Iran, with which Armenia is maintaining a cordial rapport despite the renewed U.S. sanctions against Tehran.

Kent met with Prime Minister Nikol Pashinian on Monday. Pashinian was cited by his press office as telling him that forging closer ties with the United States is “of great importance to Armenia.”

Speaking in the Armenian parliament in March, Pashinian complained about Washington’s “zero reaction” to democratic change in his country. He seemed unhappy with the fact that there has been no significant increase in U.S.

economic assistance to Armenia since last year’s “velvet revolution” which brought him to power.

The U.S. ambassador in Yerevan, Lynne Tracy, countered last month that in 2018 Washington provided \$26.7 million in assistance to Armenia in addition to an ongoing \$66 million aid program implemented by the U.S. Agency for International Development (USAID).

A memorandum of understanding signed as a result of Tuesday’s talks calls for further U.S. aid. In a statement, the Armenian Foreign Ministry said the U.S. government will provide up to \$16 million to support economic growth and good governance in the South Caucasus nation. In addition, it said, the USAID will allocate \$6 million in support of the Armenian government’s “democratic reform agenda.”

“The delegations reaffirmed the United States’ and Armenia’s mutual commitment to deepening cooperation in all areas of bilateral relations,” added the statement.

FM Mnatsakanyan

Continued from page 1

remain very confident about the way we defend ourselves, our people. You will understand me very well on this point. We are very dedicated to KAN develop-

ing peace and security in our region, to finding peaceful resolution to conflicts on the grounds that are acceptable to all parties. Arms race in our region is not contributing to building peace and security,” he said.

Armenian American Museum Meets with California Governor's Office

GLENDALE – On May 4th, the Armenian American Museum leadership met with Governor Gavin Newsom's Legislative Secretary, Anthony Williams. Initiated by Senator Anthony J. Portantino, the meeting convened the Museum Board of Trustees, architectural team, and Construction Committee members for a presentation on their vision for the Armenian American cultural and educational center planned for Glendale. Mr. Williams was provided a comprehensive overview of the project, a site visit to its future location, and a detailed construction timeline.

Senator Portantino kicked off the meeting by expressing his excitement and highlighting the State of California's support for the Armenian American Museum.

"The State of California is a proud partner of the Armenian American Museum and this opportunity to share the museum's progress with the Governor's office is both responsible and exciting. Mr. Williams witnessed our historic project becoming a reality and received a firsthand look at the positive impact it is going to have on our community, state, and country for generations to come," commented Senator Portantino.

The State of California has committed \$4 million in grant funding for the Museum. An initial \$1 million grant for the project was approved as part of the 2016-2017 State budget followed by an additional \$3 million in the 2017-2018 budget.

Museum Executive Chairman Berdj Karapetian presented the Museum's programs and discussed how the project will be a space that will help Armenian Americans discover their roots and people of diverse backgrounds discover cross-

cultural connections.

"It is an honor to present our vision for the Armenian American Museum to the Governor's office," stated Executive Chairman Berdj Karapetian. "We are building a cultural and educational center that will enrich our entire community and we are grateful to Mr. Williams and Governor Newsom for taking an interest in our vision and our progress. It means a great deal to our community to have this type of involvement and participation from the office of our State's Governor."

The meeting was attended by Museum Board of Trustees members and representatives from the Armenian Catholic Eparchy, Armenian Cultural Foundation, Armenian Evangelical Union of North America, Armenian General Benevolent Union Western District, Armenian Missionary Association of America, Armenian Relief Society Western USA, Nor Or Charitable Foundation, Nor Serount Cultural Association, Western Diocese of the Armenian Church of North America, and Western Prelacy of the Armenian Apostolic Church. Members of the Museum Construction Committee and Alajajian Marcoosi Architects were in attendance at the meeting as well as Councilmember Zareh Sinanyan representing the City of Glendale.

"I very much appreciated seeing the vision of the Armenian museum and the extraordinary collaboration that's behind this important project first hand. Walking the future location and hearing directly from the artists and construction team responsible for its vision was beyond enlightening. I am certainly going to share my positive experience with Governor Newsom," concluded Legislative Secretary Anthony Williams.

General Jeffrey L. Harrigian Appointed to Lead NATO's Allied Air Command

U.S. Air Force General Jeffrey L. Harrigian assumed command of NATO's Allied Air Command (AIRCOM), U.S. Air Forces in Europe (USAFE) and U.S. Air Forces Africa (AFAFRICA) during a ceremony at Ramstein Air Force Base, on Wednesday, 1 May 2019. General Harrigian assumes command from U.S. Air Force General Tod D. Wolters who has been at the helm of Allied Air Command since August 2016. In a ceremony attended by senior military and civilian personnel representing NATO, the United States, Host

Nation Germany and local communities, Supreme Allied Commander Europe, General Curtis M. Scaparrotti, conducted the handover of command.

Harrigian will succeed Gen. Tod D. Wolters. Wolters earlier this month was nominated to be the next NATO Supreme Allied Commander and commander of U.S. European Command, replacing U.S. Army Gen. Curtis Scaparrotti.

To note, Harrigian is a fighter pilot and U.S. Air Force Academy alumnus, having graduated from the Colorado Springs, Colo., service

PUSD Board Meeting on April 25th Regarding the Resolution of Recognizing April as Armenian Genocide Month

Respectful members of the Pasadena Unified School District.

Dear friends and fellow students.

My name is Serop Marashlian. I am a student at Marshall High School.

104 years ago, more than one and a half million Armenians died at the hands of Ottoman Turkish forces.

Back in history, Armenia was the first country to recognize Christianity in 301 A.D.

In the Fourteen Hundreds, people from Mongolia invaded Armenia.

These people later became what we know as Ottoman Turks.

The fact that Christian Armenians living in the occupied lands were excelling in all areas including academic, political, infrastructure, and trade, and that at the same time they were advancing in many more areas, weighed heavily on the occupiers. The fear of overrule by the Ottoman Turks was getting imminent.

Suddenly in the 1915, the Ottoman Turks in a state organized and systemic manner, decided to annihilate all Armenians and other minorities living in the occupied lands in an effort to build a strong and greater Ottoman empire, otherwise known as Pantouranism.

As a result, a genocide of more than 1.5 million Armenians were massacred, whereas the rest were driven from their homes and lands into the Arabian deserts, where they fell prey to the various atrocious gangs of murderers. Children were dragged from their mother's arms, deprived of food

and water in the scorching desert heat, watching their mothers get beaten and raped and left to die.

The Turkish government still denies the genocide every happened, although many facts undeniably prove the opposite.

Unfortunately, for many, putting on the masks and denying the atrocities, carves deeper scars into the heart and soul of all Armenians.

How much longer can the Armenian Genocide form a template of denial for other atrocities being committed around the world today?

Whereas, eventually, many countries in the world have begun recognizing the Armenian Genocide, the leader of the Free World, the Advocate and Protector of Human Rights, and Preacher of Democracy, The United States of America, to this day still FAILS to recognize the first genocide in modern history, in order not to engage its geopolitical ally, Turkey. Despite the fact that 49 states have already recognized the Armenian Genocide!

As young Armenian students, we are grateful for the fact that the City of Pasadena, not only recognized the Armenian Genocide, but it also erected an Armenian Genocide commemoration monument, in the heart of the Memorial Park.

As a member of the Armenian Students Movement in Pasadena, I urge the P.U.S.D. Board to recognize the month of April of each year, as the Armenian Genocide remembrance month.

Thank you.

academy in 1985. He is descendant of a survivor of the Armenian Genocide.

Harrigian has more than 4,000 hours flying the F-22, F-15C and

MQ-1 Predator. He's flown combat missions in support of operations Just Cause — the U.S. invasion of Panama in 1989 – Desert Storm and Inherent Resolve.

Legacy Realty
Nick Karasarkisian
 Broker - CalBRE # 01022153
 2275 Huntington Dr., #117
 San Marino, CA 91108
 Phone: 213.706.9990
 e-mail: nickkarasarkisian@gmail.com
 www.legacyrealtyca.com

Ինչպես Ներկայացուած Է Հայոց Ցեղասպանութեան Հարցը Փորթուկալի Խորհրդարանին Մեջ. Վահէ Մխիթարեան Կը Պարզաբանէ

Ապրիլ 26-ին Փորթուկալի խորհրդարանին մէջ (Ասամպլէա) առաջին անգամ բարձրաձայնուեցաւ Հայոց ցեղասպանութեան փաստը եւ հրաւիրուեցաւ կարեկցանք յայտնելու քուէարկութիւն:

Լիազուածար նիստի ընթացքին պատգամաւորները քուէարկութեամբ իրենց ցաւակցութիւնները յայտնեցին 1915 թուականի Հայոց ցեղասպանութեան զոհերուն, եւ ինչպէս նշուած է յայտարարութեան մէջ. «Հանրապետութեան Ասամպլէան լիազուածար նիստի ընթացքին իր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ 1915 թ. Հայոց ցեղասպանութեան զոհերուն՝ պահպանելով չիշողութիւնը որպէս ժողովուրդներու հաշտեցման եւ մարդկութեան հիմնարար արժէքներու պաշտպանութեան կարեւոր տարր»:

Խորհրդարանի 230 պատգամաւորներէն միայն 4-ը ձեռնպահ քուէարկած են, որոնցմէ երկուքը Փորթուկալ-Թուրքիա խորհրդարանական բարեկամական խումբի անդամ են:

Քուէարկութենէն յետոյ փորթուկալացի պատգամաւորները մէկ վայրկեան լուծութեամբ յարգած են Հայոց ցեղասպանութեան նահատակներու չիշատակը:

Ապրիլ 26-ին Փորթուկալի խորհրդարանին մէջ տեղի ունեցած պատմական քուէարկութիւնը տարիներու աշխատանքի արդիւնք է նաեւ, որ իրականացուցած է Փորթուկալ-Հայաստան բարեկամական միութիւնը: Վերջին 2-3 տարուան ընթացքին միութեան ջանքերով Հայոց ցեղասպանութեան մասին յօդուածներ տպագրուած են Փորթուկալի ԶԼՄ-ներուն մէջ, իրականացուած տարաբնոյթ ձեռնարկներ: «2016 թուականէն ի վեր, երբ ստեղծուեցաւ Փորթուկալ-Հայաստան բարեկամութեան միութիւնը, սկսանք հանդիպիլ Փորթուկալի Ազգային ժողովի կարեւոր քաղաքական կուսակցութիւններու անդամներուն հետ՝ քննարկելու երկու երկիրներուն միջեւ հնարաւոր համագործակցութեան ուղիները, միաժամանակ փորձեցինք հասկնալ փորթուկալացի պատգամաւորներու վերաբերմունքը Հայոց ցեղասպանութեան եզրույթի շուրջ, քանի որ, ցաւօք, Փորթուկալի մէջ շատ քիչերը իրազեկուած են այս թեմայով: Հայոց ցեղասպանութեան հարցը երկրի Ազգային ժողովին մէջ երբեք քննարկման նիւթ չէ եղած:

Հասկնալով, որ այս հարցը անոնց կը հետաքրքրէ, սկսանք որոշակի քայլեր ձեռնարկել եւ տեղեկատուութիւն տրամադրեցինք՝ փորձելով անոնց հնարաւորութիւն տալ ամբողջական պատկերացում կազմելու, թէ իրականութեան մէջ ինչ եղած է 1915 թուականին, թէ առ այսօր Հայոց ցեղասպանութեան դատապարտման հարցն ինչ զարգացումներ ունեցած է, որ երկիրները ճանչցած են եւ այլն, «Հայերն այսօր»-ի հետ զրոյցին ըսաւ Փորթուկալ-Հայաստան բարեկամական միութեան նախագահ Վահէ Մխիթարեան եւ աւելցուց, նպատակաւոր աշխատանքի շնորհիւ կարացի պատգամաւոր-ընկերներու աջակցութիւնը: Մարդիկ, որոնք շահագրգռուած էին, որպէսզի այս հարցը Փորթուկալի մէջ եւս արծարծուի եւ ներկայացուի Ցեղասպանութեան իրական պատկերը: Ծնորհակալ ենք բոլորին, քանի որ անոնց շնորհիւ տեղի ունեցաւ այս պատմական իրադարձութիւնը եւ Փորթուկալի Ազգային ժողովին մէջ առաջին անգամ ներկայացուեցաւ այս թեման: Աջակցութեան համար կ'ուզեմ շնորհակալութիւն յայտնել նաեւ միութեան անդամներուն եւ Հայաստան բնակող իմ ընկերներու»:

Փորթուկալի խորհրդարանի օրակարգին վրայ Հայոց ցեղասպանութեան հարցը ներկայացուցաւ պատգամաւոր Ռուբինա Պերարտոն ի նախաձեռնութեամբ, որուն միացած էին եւս 17 պատգամաւոր երեք հիմնական քաղաքական կուսակցութիւններէ:

Փորթուկալ-Հայաստան բարեկամական միութեան անմիջական ջանքերով Ռուբինա Պերարտոն 2017 թուականին այցելած է Հայաստան, եղած է Միջմշակութային շաբաթը Հայոց ցեղասպանութեան հարցին: Մեկնած է նաեւ Արցախ եւ տեղուոյն վրայ ծանօթացած Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրին: Փորթուկալ վերադառնալէ յետոյ Ատրպէյճանը գինք իր «սեցուցակ»-ին մէջ ներառած է: Սակայն այս ամէնը չէ խանգարած, որպէսզի պատգամաւորը բարձրաձայնէ այն ամէնուն մասին, որուն հետ առերեսուած է Հայաստանի եւ Արցախի մէջ: Իր շրջագայութեան մասին Ռուբինա Պերարտոն պարզաբանութեամբ տուած է փորթուկալական ԶԼՄ-ներուն, յօդուած գրած է Հայոց ցեղասպանութեան մասին:

Ապրիլ 26-ին Փորթուկալի խորհրդարանին մէջ ներկայացուած «Կարեկցանք յայտնելու քուէարկութիւն (N.է 819/XIII)՝ ի չիշատակ 1915 թ. Հայոց ցեղասպանութեան զոհերուն» փաստաթուղթին մէջ 4 անգամ օգտագործուած է Ցեղասպանութիւն բառը: Ի վերջոյ ի՞նչ է ասիկա, ճանաչում, թէ՞ «Եթէ մէկ փաստաթուղթի տակ, ուր քանի մը անգամ կը նշուի ցեղասպանութիւն բառը, կը ստորագրէ պատգամաւորներու բացարձակ մեծամասնութիւնը, ապա մենք կրնանք հաստատել, որ պատգամաւորները արձանագրած են Ցեղասպանութեան հաստատման փաստը՝ կարեցանք յայտնելով Հայոց ցեղասպանութեան զոհերուն: Այս փաստաթուղթը հայ ժողովուրդին համար շատ կարեւոր յղթանակ է՝ Հայոց ցեղասպանութեան հարցի միջազգային ճանաչման ճանապարհին: Յատկապէս երկրի մը մէջ, ուր երբեք նման մակարդակով չէ խօսուած Ցեղասպանութեան մասին», - նշեց Վահէ

Մխիթարեան:

Փորթուկալի խորհրդարանին մէջ կայացած քուէարկութեան անդրադարձած է երկրի ամենաազդեցիկ լրատուական թերթերէն մէկը՝ Diario de Notícias-ն, յօդուածը վերնագրելով. «Ազգային ժողովը պաշտօնապէս կարեկցանքի քուէարկութիւն յայտնած է 1915 թուականի Հայոց ցեղասպանութեան զոհերուն»:

Յաջորդ օրը Եւրոպական խորհրդարանին մէջ Փորթուկալի պատգամաւոր ժողէ Ինասիօ Ֆարիան իր ֆէյսպուքեան պաշտօնական էջին վրայ գրառում մը կատարած է եւ ողջունած իր երկրի խորհրդարանի քայլը՝ աւելցնելով, որ Փորթուկալը պէտք է հետեւի Ֆրանսայի օրինակին եւ ապրիլ 24-ը յայտարարէ Հայոց ցեղասպանութեան չիշատակման օրը: Փորթուկալի Ասամպլէայի

դիրքորոշման արձագանքած է նաեւ Հայաստանի Արտաքին գործոց նախարարութիւնը: «Հայաստանն արժեւորում է Փորթուկալիայի Ասամպլէայի (խորհրդարանի) կողմից Հայոց ցեղասպանութեան վերաբերեալ արտայայտուած դիրքորոշումը եւ երախտապարտ է Հայոց ցեղասպանութեան զոհերին հասցէագրուող ցաւակցութիւններին համար:

Համաձայն ենք, որ չիշողութիւնը ժողովուրդներին հաշտեցման եւ մարդկութեան հիմնարար արժէքների պաշտպանութեան կարեւոր տարրն է», - ըսուած է ՀՀ ԱԳՆ-ի տարածած հաղորդագրութեան մէջ:

Լուսինէ Աբրահամեան

Յ.Գ. Կից կը ներկայացնենք Փորթուկալի խորհրդարանի յայտարարութիւնը փորթուկալերէն:

ASSEMBLEIA DA REPÚBLICA

Voto de Pesar N.º 819/XIII

Em evocação das vítimas do genocídio arménio de 1915

No dia 24 de abril assinala-se internacionalmente o início dos massacres perpetrados contra a população arménia, uma vez que foi nessa data em 1915 que as autoridades otomanas prenderam e executaram 250 intelectuais e líderes comunitários arménios em Constantinopla, sob ordens do governo dos 'Jovens Turcos'.

Nos anos durante e após a 1ª Guerra Mundial estimam-se que entre 800 mil e 1,5 milhões de pessoas foram mortas como resultado do genocídio. O extermínio sistemático pelas autoridades otomanas dirigido à minoria arménia no seu território é considerado pela comunidade internacional de historiadores como o primeiro genocídio do século XX. Massacres, trabalho forçado, deportações forçadas e as marchas da morte que levavam ao deserto sírio, inclusive de mulheres, crianças, idosos e enfermos submetidos a roubos, violações e massacres periódicos, marcaram um capítulo negro na história da humanidade. Os milhares que sobreviveram às atrocidades cometidas foram forçados à conversão religiosa, vendidos à escravidão e aqueles que conseguiram fugir formaram a dispersa diáspora mundial de arménios.

Outros grupos étnicos nativos e cristãos, como os assírios e gregos otomanos, também foram igualmente perseguidos pelo governo otomano e o seu tratamento é considerado por muitos historiadores como parte da mesma política genocida.

Os principais organizadores do genocídio foram condenados à morte ou à prisão pelos seus crimes em tribunais militares otomanos (1919-2020), contudo as sentenças destes tribunais nunca foram aplicadas.

Esta evocação contém uma lição para o nosso tempo, pois perante o nível atual de nacionalismos, de xenofobias e de intolerâncias a nível mundial, é fundamental lembrar os abismos do passado. É também através da cultura da memória que a Assembleia da República reitera o seu compromisso com a defesa dos direitos humanos e que sublinha a importância de fortalecer o diálogo entre os povos, entre as religiões, entre as culturas e entre as civilizações.

Assim, a Assembleia da República, reunida em plenário, exprime o seu pesar pelas vítimas do genocídio arménio de 1915, preservando assim a memória como elemento essencial à reconciliação entre os Povos e à defesa dos valores fundamentais da Humanidade.

Palácio de São Bento, 24 de abril de 2019

As/Os Deputadas/os,

Rubina Berardo PSD, Emília Cerqueira PSD, António Cardoso PS, Ana Rita Bessa CDS, Assunção Cristas CDS, João Almeida CDS, Paulo Pisco PS, Carla Sousa PS, André Silva PAN, Margarida Mano PSD, Paulo Trigo Pereira NINSC, Paulo Neves PSD, Fernando Negrão PSD, Paula Teixeira da Cruz PSD, Hugo Costa PS, Duarte Marques PSD, Teresa Leal Coelho PSD.

**Զօրացիւք
Օժանդակե՛նք
Փրկե՛նք**

Syrian Armenian Relief Fund
P. O. Box 1948
Glendale, CA 91209-1948

www.syrianarmenianreliefund.org

Երուսաղեմի Սրբոց Յակոբեան Պատրիարքութեան Տագնապալի Քառամեայ Շրջանը (1956-1960)

ԴՈՏԿ. ԶԱԻԷՆ Ա. ՔՅՆՅ.
ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Վաթսուճամեակի Սեմին

Այսօր Սրբոց Յակոբեան Պատրիարքութիւնը իր սրբազան առաքելութիւնը կը շարունակէ պատուով եւ ամբողջական նուիրումով Ամենապատիւ Նուրհան Պատրիարք Մանուկեանի պատրիարքութեան ներքեւ: Սոցն ժառանգը աւանդեցին Ամենապատիւ Եղիշէ Տէրտէրեան (1960-1990) եւ Թորգոմ Մանուկեան (1990-2012) Սրբազան Պատրիարքները իրենց երկարատեւ, երբեմն դժուարին եւ յաճախ խաղաղ պայմաններու տակ, ու զայն յանձնեցին անդորրութեամբ ներկայ Միաբանական Ուխտին: Վաթսուն տարիներ առաջ տարբեր եղաւ ներքին կացութիւնը նկատի ունենալով մերօրեայ տագնապալից քառամեայ շրջանը ներքին անդորրութեան խախտումի հետեւանքով եւ միջամտութեամբը Յորդանանեան պետութեան:

Օրուան Պատրիարքական Տեղապահ Եղիշէ Արքեպս Տէրտէրեան 1956 Սեպտեմբեր 19-ին Եւրոպա մեկնած էր առանց Տնօրէն Ժողովի գիտութեան եւ բացակայած անորոշ ժամանակով: Աթոռին ներքին վտանգը նախատեսելով միաբաններ արտասահմանէն Երուսաղէմ ժամանած էին գլխաւորութեամբ Ամերիկահայ Թեմի նախկին Առաջնորդ եւ Ս. Ուխտին երէց միաբաններէն Տիրան Արքեպս. Ներսիսեանի, որոնք յարաբերաբար անցնող տասնամեակի սանձարձակ գործունէութեան, Կիւրեղ Բ Պատրիարքի 1949 թուի վախճանումէն սկսեալ, Պատրիարքական Աթոռին անկեալ վիճակը վերականգնելու աշխատեցան, կատարելով դրական աշխատանք մինչ Տեղապահը վանքէն կը բացակայէր:

Անոնք սակայն անտեսեցին պետական հաւանական միջամտութեան վտանգը որուն ետին կանգնած կը պայքարէր օրինաւոր Տեղապահը Յորդանանի մայրաքաղաք Ամմանի մէջ, երբ մանաւանդ միաբաններ Միաբանական Ժողովի որոշմամբ Եղիշէ Տէրտէրեան Արքեպիսկոպոսը կը դադարեցնէին իր պաշտօնէն ու կ'արտաքսէին միաբանական շարքէն, ինը կէտերէ բաղկացած ամբաստանագիր մըն ալ հրապարակելով «Սիրոն» ամսագրի 1957 Ապրիլ-Մայիս թիւին մէջ:

Ընդդիմադիր դիրք

Եթէ այսքանը հասկնալի էր, միւս կողմէ սակայն բոլորովին

ընդդիմադիր դիրք բռնելով, վանքին տիրանալու տենչով, կարելի չէր զսպել եւ ի կարգ հրաւիրել օրինաւոր իշխանութիւնը որ պատերազմի դժուար տարիներուն, անկէ տասնամեակ մը առաջ, տուկացի էր քաղաքական խիստ անպաստ եւ կործանարար հակամարտութեանց եւ կրօնք էր պահել գոյութիւնը հնադարեան Ուխտին: Հարկ է միանգամ ընդմիջտ ըսել թէ օրինաւոր Տեղապահն ու օրէնադիր Ժողովները, լաւ կամ զէշ, դադարեցնել իրենց օրինական կարգավիճակէն մէկ օրէն միւսը շիտակ ձեւը չէր սխալները շտկելու եւ կարգն ու կանոնը հաստատելու: Առաջին օրէն թէեւ իրատես, եւ սակայն ժխտական դիրք եւ կասկածամիտ կեցուածք ունենալ որպէս առաջնորդող սկզբունք անարդար պիտի ըլլար եւ ապարդիւն: Դիմադրել օրինաւոր Տեղապահին որ միակ ճանաչուած անձն էր պետութեան աչքին, պիտի նշանակէր համերաշխութիւն չփնտռել եւ քաղաքական միջամտութեան գոհ դառնալ ինչպէս որ եղաւ:

Միջանկեալ այդ չորս տարիներուն Տիրան Ներսիսեան, Սուրէն Քէմհաճեան, եւ Շնորհ Գալուստեան եպիսկոպոսները դրական եւ արժեքաւոր գործ կատարեցին վանական, սրբատեղեաց, եւ կրթական մարզերէն ներս, յատկապէս աչալուրջ ըլլալով միաբանութեան տնտեսական եւ բարոյական կենցաղի վերաբերմամբ, միջոց սակայն աճ մտավախութեամբ որ պետութիւնը յանկարծ կրնար խանդարել գործոց ընթացքը, ի մտի ունենալով Յորդանանեան ոչ-հպատակ հոգեւորականները որոնք ի Տարկին կրնային երկրէն արտաքսուիլ: Վանքին մէջ կային նաեւ երկու եպիսկոպոսներ Էւս, մեծ բանասէր ու ձեռագրագէտ Նորայր եպիսկոպոս Պողարեան, որ երբեք չմասնակցեցաւ ժխտական կամ դրական որեւէ որոշման կամ արարքի, չվտանգելով իր համբաւն ու չվատնելով իր գիտնականի ժամանակը յումպետու: Կար նաեւ Հայքրիկ եպիսկոպոս Ասլանեան որ լուելեայն կը սպասէր Տեղապահի վերադարձին՝ անհամաձայն ըլլալով նոր շարժումին: Յիշեալ հինգ եպիսկոպոսներէն արտասահման պաշտօնի վրայ էին 11 թեմակալ եպիսկոպոս միաբաններ Էւս: 1956 թուին յանկարծամահ եղած էր վանքաբնակ Պարգեւ եպիսկոպոս Վրթանէսեան յիսուն տարիքը հազիւ լրացուցած:

Արդիւնաւէտ Աշխատանք

Հակառակ ձգտեալ կացութեան վանքին ընթացիկ գործերը բնականոն վարեցին երբեմն Սուրէն եւ երբեմն Տիրան արքեպիսկոպոսները, օժանդակութեամբ լուսարար պետ Շնորհ Գալուստեանի: Ժողովական, կրթական եւ յարաբերական գործերը որոշ արդիւնք տուին, ժառանգաւորաց եւ Ընծայարանի տեսչութիւնը վարեց Թորգոմ վարդապետ Մանուկեան, իսկ Թարգմանչաց Վարժարանինը՝ Կիւրեղ վարդապետ Գաբրիէան: Ամմանի եւ շրջակայից կրթական գործը որպէս տեսուչ յանձն առաւ Արիս արքեպիսկոպոսը: ՀԲԸ Միութեան եւ Լիզպոնի Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան հետ Սրբոց Յակոբեանց հոգեւոր առժամեայ իշխանութեանց յարաբերութիւնը բարենպաստ եղաւ, ու «Սիրոն» ամսագիրն ալ իր լուրջ բովանդակութեամբ վերակենդանացուց կրօնական, բանասիրական եւ միջ-եկեղեցական հաղորդումները:

Տիրան արքեպիսկոպոսի տեղապահութեան շրջանին կատարուեցան երկու խումբերու ձեռնադրութիւններ, առաջին չորսը 1957-ին ձեռամբ Տիրան Արքեպիսկոպոսի, եւ յաջորդ վեցը 1960-ին ձեռամբ Սուրէն Արքեպիսկոպոսի: Առաջինները կոչուեցան Արիս, Լեւոն, Դաւիթ, Օհան արքեպիսկոպոսներ, եւ յաջորդ վեցը՝ Արշակ, Գեղամ, Եգիպի, Ժիրայր, Փառնէն եւ Վրթանէս արքեպիսկոպոսներ, որոնցմէ երեքը հեռացան իրենց կարգերէն ու մնացեալները ծառայեցին արտասահմանի թեմերէն ներս: Յիշեալներէն Արիս, Դաւիթ, եւ Փառնէն արքեպիսկոպոսութեան բարձրացան յետագայ տարիներուն:

Խնամատարական անմիջական գործը յանձն առաւ յատուկ յանձնախումբ մը գլխաւորութեամբ

լուսարար պետ Շնորհ Գալուստեանի հասնելով արար-խորհրդեան պատերազմի հետեւանքով վանք ապաստանած զաղթականներուն՝ բաշխելով առօրեայ ուտեստեղէն եւ դեղ-օրայք: Գաղթականներ յետոյ մեծ մասամբ մեկնեցան Միացեալ Նահանգներ:

Ներսիսեան Աքսորեալ Տրտերեան Վերադարձ

Յորդանանեան պետութիւնը պիտի կատարէր անարդար միջամտութիւնը: Պիտի աքսորէր Ընտրեալ Պատրիարք Տիրան Արքեպիսկոպոսը որպէս օտարահպատակ (ԱՄՆ), եւ իր պաշտօնին պիտի վերադարձնէր Տեղապահ Եղիշէ Արքեպիսկոպոսը, առաջինը 1958 թուին եւ երկրորդը՝ 1960-ին, որոնց ընթացքին պիտի աքսորուէր նաեւ Շնորհ Գալուստեան: Ընտրեալ Պատրիարքը գիտնալով իր անյոյս վերադարձը Երուսաղէմ, Շնորհ Գալուստեանին հրաժարման գիր մը կ'ուղարկէր, յանձնարարելով նաեւ որ պատրիարքի նոր ընտրութիւն կատարէին: Միաբաններ կը մերժէին ընթացք տալ, անպայման Պատրիարքին վերադարձը պահանջելով, երբ նոյնիսկ Երուսաղէմի կառավարիչը կը թելադրէր երրորդ անձ մը ընտրել Հայոց Պատրիարք:

Թաքուն պահուած ընթացքը իր գլուխը կը ցցէր, միաբանութեան տհաս մերժումն ալ իր գինը կը վճարէր, եւ ի վերջոյ Յորդանանեան պետական միջամտութեամբ հարցը իր վախճանը կը գտնէր Տէրտէրեան Արքեպիսկոպոսի հապճեպ ընտրութեամբը: Վանք վերադարձին Տէրտէրեան դարձեալ պետական որոշումով պիտի

MARONIAN
INSURANCE SERVICES

Since 1975, we have proudly served your health and life insurance needs.

We will continue to stand by your side and secure your **family** and **business** with our full range of insurance policies.

CALL US FOR A PERSONALIZED QUOTE

(818) 500 9585

805 E. Broadway, Glendale, CA 91205
sbmaronian@gmail.com
CA INSURANCE LICENSE # 0C99815

MaronianInsurance.com

HEALTH

LIFE

COMMERCIAL

Արցախի Նախագահը Տիգրան Մանսուրեանը Պարգևատրած է «Երախտագիտութիւն» Մետալով

Արցախի նախագահ Բակո Սահակեան Մայիս 3-ին հանդիպում մը ունեցաւ յայտնի երաժշտահան Տիգրան Մանսուրեանի հետ: 80-ամեայ յոբելեանի առիթով Բակո Սահակեան անուանի երաժիշտին յանձնեց «Երախտագիտութիւն» մետալ՝ կարեւոր համարելով անոր աւանդը Արցախի մէջ մշակոյթի զարգացման համար: Ինչպէս կը յայտնեն Արցախի Հանրապետութեան նախագահի

աշխատակազմի տեղեկատուութեան գլխաւոր վարչութենէն, քննարկուած են Արցախի մշակոյթի ոլորտին առնչուող շարք մը հարցեր: Հանդիպման կը մասնակցէին ԱՀ մշակոյթի, երիտասարդութեան հարցերու եւ զբօսաշրջութեան նախարար Լեւոնիկ Յովհաննիսեան, Ստեփանակերտի քաղաքապետ Սուրէն Գրիգորեան, Երեւանի քաղաքապետի տեղակալ Տիգրան Վիրաբեան:

Օփերայի Երգչուհի Յասմիկ Գրիգորեան Դարձած է Միջազգային Օփերայի Սրջանակի Դափնեկիր

Օրերս յայտնի դարձած են «Միջազգային օփերայի մրցանակաբաշխութեան» (The International Opera Awards) ամէնամեայ յաղթողներու անունները: «Հայերն ալսօր»-ը, յղում կատարելով operawire.com կայքէջին կը յայտնէ, որ «Լաւագոյն երգչուհի» անուանակարգին մէջ յաղթող ճանչցուած է Մարիինեան թատրոնի սոփրանօ Յասմիկ Գրիգորեան: Աւելցնենք, որ 2016 թուականին Յասմիկ Գրիգորեան նոյն մրցա-

նակաբաշխութեան ժամանակ յաղթող ճանչցուած էր «Լաւագոյն երիտասարդ երգչուհի» անուանակարգին մէջ: Յասմիկ Գրիգորեան ծնած է Վիլնիւս՝ երգիչներ Գեղամ Գրիգորեանի եւ Իրենա Միլիեաւիչիւտի ընտանիքին մէջ: 2005 թուականէն ելոյթ ունեցած է որպէս Լիթուանիոյ օփերայի եւ պալէի ազգային թատրոնի մենակատար: Հանդէս եկած է նաեւ Պեռլինի, Քեոլնի, Ռիգայի օփերայի թատրոններուն մէջ:

Գլխաւոր Զիւլպատոս Արմէն Բայբուրդեան

Շարունակուած էջ 7-էն պում ունեցաւ ամերիկահայ համայնքի հետ: Գլխաւոր հիւպատոսը հարցազրոյց տուեց նաեւ տեղի հայկական «Armount» հեռուստաընկերութեանը: Գլխաւոր հիւպատոսն այցելեց Լաս Վեկասուս մէջ պատուաւոր

հիւպատոսի գրասենեակ, հանդիպեց հայկական համայնքային կառուցանքի ղեկավարներին հետ: Արմէն Բայբուրդեանը մասնակցեց նաեւ Հայաստանից ժամանած «Cadence» երաժշտախմբի համերգին, որը կազմակերպուել էր ՀՀ գլխաւոր հիւպատոսութեան հովանուներքոյ:

Երեւանի Մեջ Կայացած Է Հոլանտայի «Slavuj» Երգչախումբի Եւ «Zwarte zee» Քառեակի Համերգը

Ապրիլ 28-ին Կոմիտասի անուան կամերային երաժշտութեան տան մէջ ՀՀ սփիւռքի եւ մշակոյթի նախարարութիւններու աջակցութեամբ կայացաւ Հոլանտայի մէջ «Slavuj» երգչախումբի (խմբավար՝ Իւոյ Պոստալսկ) եւ «Zwarte zee» քառեակի բարեգործական համերգը՝ նուիրուած Կոմիտաս Վարդապետի ծննդեան 150-ամեակին, որուն մեկնարկը տրուած էր Հոլանտայի մէջ: Երեկոյի կազմակերպիչը քանոնահարուհի Ռուզաննա Յակոբեանն էր: Ինչպէս կը հաղորդէ «Հայերն ալսօր»-ը, ձեռնարկին ներկայ եղած են ՀՀ սփիւռքի փոխնախարար Դաւիթ Սարգսեան, նախարարու-

գութիւնը նոր էջ բացած է հայ երաժշտութեան պատմութեան մէջ՝ աշխարհին ներկայացնելով հայկական հարուստ ու իւրօրինակ մշակոյթի աւանդոյթներն ազգային եւ համամարդկային զուգահեռականներուն մէջ: Կը կարծեմ՝ այսօրուան համերգը ատոր վառ ապացոյցն էր», -աւելցուցած է Սփիւռքի փոխնախարարը: Խումբերն առաջին անգամ կ'այցելեն Հայաստան: Երեւանեան ձեռնարկին պիտի յաջորդեն նաեւ համերգներ Հայաստանի մարզերուն մէջ. ապրիլ 30-ին՝ Գորիս համայնքի Քարահունջ բնակավայրի մշակոյթի տան դահլիճին մէջ, իսկ մայիս 3-ին՝ էջմիածին քաղաքի

թեան աշխատակիցներ, արուեստագէտներ եւ այլք: Երեկոյի ընթացքին հոլանտացի երաժիշտներու կատարմամբ հնչած են հայ երգահաններու (Կոմիտաս, Խաչատուր Աւետիսեան, Վլադիլեն Բալեան եւ այլք) ստեղծագործութիւններ: ՀՀ սփիւռքի նախարարի տեղակալ Դաւիթ Սարգսեան ողջունելով համերգային ծրագրի մասնակիցները՝ շնորհակալութիւն յայտնած է համերգի նախաձեռնող, Հոլանտա բնակող քանոնահարուհի Ռուզաննա Յակոբեանին եւ հոլանտացի երաժիշտներուն, որոնք իրենց երաժշտացանկին մէջ հայ երգահաններու ստեղծագործութիւններ ներառելով՝ կը նպաստեն օտար երկիրներու մէջ հայ մշակոյթի զարգացման ու տարածման: «Կոմիտասի ձգած հարուստ ժառանգ-

«Հայ միասնութեան խաչ» կազմակերպութեան Մաշանեց տան թատերական դահլիճին մէջ: «Slavuj» երգչախումբը հիմնադրուած է 1987 թուականին եւ կը ներկայացնէ սլաւոնական երկիրներու երաժշտութիւն: Արդէն երկու տարի է՝ երգչախումբին հետ կը համագործակցի Հոլանտա բնակող քանոնահարուհի Ռուզաննա Յակոբեան: Համատեղ ջանքերով երգչախումբը հայերէն լեզուով նախաձեռնած է մեծ համերգային ծրագիր մը, որմով հանդէս եկած է Եւրոպայի տարբեր քաղաքներու մէջ: «Zwarte zee» քառեակին ընդգրկուած են երաժիշտներ՝ Ռուզաննա Յակոբեան (քանոն), Եան-Եափ Սպաուխուսը (սաքսոֆոն, քլաւնէթ, շուրի), Էրիկ Վոլկուսը (կոնտրապաս) եւ Ռոպ Տամեն (տնոյ):

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին

Լոս Անճելըսի Հայ Քոյրերու Վարժարան 104 Տարիներ Ետք

ԼԻՆՏԱ ՊԱՆՏԻԼԵԱՆ

Հարիւր եւ չորս տարիներ արդէն անցեր են հայոց ցեղասպանութեան անաւոր իրականութենէն, հայութիւնը աշխարհով մէկ տարածուած է, քայլ պահելով աշխարհի փոփոխութիւններուն հետ, եղած է աշխարհաքաղաքացի, փոխուած են սերունդներ, սակայն մէկ բան մնացած է անփոփոխ՝ ցեղասպանութեամբ ստացուած հայ ժողովուրդի վէրքը, որ մինչ օրս կը կոտորայ, եւ նոյն ուժգնութեամբ կը ցաւցնէ իւրաքանչիւր հայու հոգին: Հայուն վէրքը սպիացած չէ, որուն համար համայն հայութիւնը անցնող 104 տարիներէ ի վեր իր կարելին չխնայեց սերնդափոխութեան հետ մէկտեղ նահատակներու աւանդն ու պատգամը փոխանցելու եկող սերունդներուն՝ որպէս ազգապահպան աշխատանք, միաժամանակ անոնց հոգիներուն մէջ սերմանելով պահանջատիրութեան զգացումը:

Առ այդ իր առաքելութեան հաւատարիմ Հայ Քոյրերու Վարժարանի տնօրէնութիւնը հայկական բաժանմունքի հետ համագործակցաբար որոշեց Ապրիլ ամսուան 23 Երեքշաբթի եւ 25 Ուրբաթ՝ երկու օրերու ընթացքին կազմակերպել ապրիլեան սրբադասեալ նահատակներուն խնկելի յիշատակը վառ պահող ծրագրերներ, տարեկան աւանդական ծրագիրներու հետ աւելնելով, որոնք ընդհանրապէս նպատակադրուած են հայ աշակերտներու մօտ ստեղծելու արթնութիւն՝ հանդէպ ցե-

ղասպանութեան եւ յատկապէս հայոց ցեղասպանութեան, որուն համար բոլոր դասարաններու աշակերտները ունեցան յատուկ ծրագրեր եւ աշխատանքներ, որ զիրենք մղեց մտածելու, ուսումնասիրելու, խորհրդածելու եւ եզրակացնելու կարգ մը իրողութիւններ կապուած հայկական հարցին եւ պահանջատիրութեան:

Հայ Քոյրերու Վարժարանի աշակերտները Երեքշաբթի, Ապրիլ 22 2019 ի առաւօտեան ժամը 9ին հաւաքուած էին Դանիէլեան Սրահ, ուր տեղի ունեցաւ Սուրբ եւ անմահ աշակերտական Ս. Պատարագ, օրուան պատարագին էր Ամերիկայի եւ Քանատայի Առաջնորդ Արհիպատիկ Տէր Միքայէլ Եպիսկոպոս Մուրատեան. Գերապաճառ տէրը, օրուան պատշաճ աղօթքներով քարոզով եւ ընթերցուածով աշակերտները մասնակից դարձուց պատարագին, բացատրելով Հայ ժողովուրդի աղէտէն վերջ ունեցած 104 տարիներու ուղեւորութիւնը, եզրակացնելով որ մենք ալ պէտք է սորվինք անոնց ունեցած փորձառութենէն եւ մանաւանդ զինուինք քաջութեամբ: Պատարագէն անմիջապէս ետք աշակերտները ուղղուեցան վարժարանի շրջափակը, հոն գետեղուած Ծիծեռնակաբերդի մանրակերտին իրենց յարգանքի տուրքը մատուցելու գետեղելով ծաղիկներ: Միջոցառումը յազմեցած էր ծխացող եւ դէպի երկինք բարձրացող խումբի ծուխով, որուն կողքին միախառնուելի ձայնասփռուող օրուան պատշաճ երգերն ու արտասանութիւնները՝ հանդիսու-

թեան տարով միասին եւ խորհրդաւոր հանգամանք: Մինչ աշակերտները մանկապարտէզէն մինչեւ եօթերորդ կարգ առաջնորդուեցան ութերորդ կարգի աշակերտներու կողմէ, որոնք բարձրացուցած էին գրաւուած շրջաններու անունները եւ կարգով շրջանակ կազմեցին «Ծիծեռնակաբերդի» շուրջ: Արարողութեան ընթացքին մատուցուեցան աղօթքներ եւ շարականներ ապա Գերապաճառ հօր առաջնորդութեամբ աշակերտները երգուեցին հաւատարիմ մնալ մեր նախահայրերու աւանդին եւ քալել անոնց ուղիով:

Ուրբաթ, Ապրիլ 25 2019ին, տեղի ունեցաւ պաշտօնական յուշահանդէս, հանդիսավարն էր ուսուցչուհի՝ Մարի Գուլուճեան, որ իր խօսքով եւ մէջ ընդ մէջ յայտարարութիւններով փորձեց աշակերտները պահել միջոցառումի մէջ, աշակերտութեան կողքին ներկայ էին հիւրեր, վարժարանի մայրապետները, տնօրէնութիւն, ուսուցչական կազմ եւ ծնողներ. միասնական քայլերով երգեցողութեամբ հանդիսութիւնը ընթացք առաւ,

երգեր մեկնաբանեցին՝ վարժարանի երաժշտութեան ուսուցչուհի՝ Վարդուհի Պաղտասարեանի ղեկավարութեամբ եւ գեղեցկօրէն պարեցին, ցուցմունքներով վարժարանի ուսուցչուհի պարուսոյց՝ կարինէ Գրիգորեանի, աշակերտներու աշխուժ ու հաստատ ոտքերու թողիւնն ու ձեռքերու վճռական շարժումները ներկաներու անգամ մը եւս կը վստահեցնէին թէ անոնք կը խոստանան այդ պարը պարել Արարատի լանջին:

Սքանչելի էր պատկերը եւ յուսադրիչ, բեմահարթակի վրայ հարստօրէն կանգնած ծիծեռնակաբերդի որմանկարով, ներկաները գօտեպնդող լոգունքներով, աշակերտներուն, իրենց արմատները որոնող ընտանեկան ծաղկած ծառերու գոյութեամբ, եւ հեռուէն արդարութեան իրականացման սպասող նահատակ բանաստեղծներու տապանազարեքով, մինչ պատին վրայ գետեղուած գոյգ քարտէզները՝ ամերիկեան եւ աշխարհի, ցոյց կուտային հայոց ցեղասպանութիւնը դատապարտող եւ ընդունող երկիրներու դրօշակները,

ապա տեղի ունեցաւ բացման խօսք յանձինս Տնօրէնուհի՝ Քոյր Լուսիայի, որմէ ետք մանկապարտէզէն մինչեւ ութերորդ կարգի աշակերտները ներկայացուցին օրուան խորհուրդն ու իմաստը արտայայտող դասական ոտանաւորներ, երգեր եւ ծրագրաբար աշակերտները ճարտարօրէն ներկայացուցին Դանիէլ վարուժանի «Դերենիկը»: Վերջին արարով 4րդ եւ 5րդ դասարանի աշակերտները, հայ ժողովուրդի վերականգնումն ու ապրելու վճռակամութիւնը բնորոշող

քաջալերելով եւ թափ տալով հայ աշակերտին հայ դատի արդար լուծման գործընթացի մօտալուտ իրականացման:

Այսպիսով, Հայ Քոյրերու Ընտանիքը ոգեկոչեց Հայոց Ցեղասպանութեան 104-րդ ամեակը՝ ձգտելով միշտ վառ պահել նահատակներու յիշատակը եւ խթանել աշակերտներու մէջ պահանջատիրութեան գաղափարն ու զգացումը մինչեւ տիրացումը ամբողջական հոգեբուն եւ հաստատումը արդարութեան:

INNOVATIVE

Designs

Manufacturing, Inc.

idmifurnishings.com

ՍԼԱՔՆԵՐ (7) «Առեւտուրի Վերածած ԵՆ Մեր Առողջութիւնը»

ՎՈԱՍ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Շատերու նման, մանաւանդ անոնց՝ որ ամբողջ տարուան ընթացքին իրենց եկամուտէն տուրք վճարելով հանդերձ՝ տարուան վերջաւորութեան տակաւին պարտական կ'ըլլան Անքըլ Սէմին, ես ալ վերջին օրը ներկայացայ հաշուապահիս, որուն հետ գրոյցի մը մասին գրած էի իմ նախորդ գրութեան մէջ («ՄԱՍԻՍ», Ապրիլ 13, 2019): «Վուս'մ», ըսաւ, «մեր նախորդ գրոյցին մասին գրածդ կարգացի. լաւ էր, բայց բժիշկներուն անունները չհրապարակելով՝ ինչո՞ւ էիր իրենց»: «Անունները չտալու պատճառներէն առաջինը այն էր, որ չէի ուզեր ՄԱՍԻՍ-ը անյարմար վիճակի մէջ դնել, եւ երկրորդն ալ այն՝ որ ոեւէ մէկը չմտածէր որ խօսքս միայն այդ խայտառակուող բժիշկներուն մասին է», ըսի:

«Համաձայն եմ, եւ աւելին ըսեմ», շարունակեց Արամ, ակնոցին շրջանակին վերի մասէն դուրս ուղղելով իր սուր հայեացքը. «գրութեանը մէջ կեղերնացեր էիր «հէնտիքէփ բլէքըրտ» կամ քու բառերով՝ Հաշմանդամի Ազգազիր տալու հարցով՝ «գրութեան մէջ մտնող» բժիշկներուն. բայց չե՞ս նկատած որ բժշկական ասպարէզը՝ ամբողջութեամբ՝ առեւտուրի վերածուած է. պի'զնրս, Վուս'մ, պի'զնրս. իմ, քու, միւսին, մարդոց, բոլորին կեանքին հետ կը խաղան, կառավարութիւնն ու ապահովագրութեան ընկերութիւններն ալ կը կ'թեն եւ դրամատուներուն մէջ այնքան կը թիգեն որ մինչեւ իսկ իրենց թոռները կրնան շատ հանգիստ ապրիլ առանց օր մը աշխատելու. անոնց մասին ալ պէտք է գրել. օր ցերեկով՝ մարդիկ առեւտուրի վերածած են մեր առողջութիւնը», շեշտեց «արդէն լեցուած» հաշուապահս: «Գիտե՞ս ինչքան բան կը տեսնեմ ես ամէն օր, բայց ի՞նչ կրնամ ընել. յանցանքը սիստեմինն է. փտախտ կոչուածին մաքրութիւնը պէտք է բժշկական ասպարէզէն սկսի», շարունակեց շատ բան տեսնող բայց քիչ խօսող Արամ, եւ այդ օրուան համար եզրափակելով ըսաւ. «Ապրիլ 15-ի վերջին ժամերուն անոնց մասին խօսիլը մեղք է. քեզմէ ետք 10 յաճախորդ եւս ունիմ, վերջին վայրկեանին ներս մտնողներէն զատ. եկո՛ւր, եկող մէկ-երկու շաբթուան մէջ եթէ ժամանակ ունենաս՝ շարունակենք մեր գրոյցը». «այդպէս ալ ընենք», եղաւ պատասխանս, եւ իմ տուրքերու հարցը փակեցինք որոշ գումար մը եւս նուիրելով Անքըլ Սէմին. (այդ ալ՝ այս երկրին մէջ «մաքուր աշխատելու» պատիժն է):

«Ցտեսութեան» պահին, «քե-

զի լաւ խորհուրդ մը տամ», ըսաւ հաշուապահս, եւ աւելցուց. «եթէ ընթացողներուդ յայտնես քու ելնամակիդ հասցէն՝ վստահաբար ոմանք պիտի ուզեն իրենց վկայութիւններն ու փորձառութիւնները քեզի փոխանցել»: «Լաւ գաղափար է», ըսի եւ գրասենեակէն դուրս գալով՝ «մէկ-երկու շաբթին կը շարունակենք» կրկնեցի: (Արամին տուածս խոստումին համաձայն՝ յօդուածին վերջ յայտնած եմ ելնամակիս հասցէն):

Սակայն, ինչպէս կ'ըսեն, Շաբաթը Ուրբաթէն առաջ եկաւ, եւ հայկական թերթի մը մէջ կարդացի գրութիւն մը, ուր հայ բժիշկ մը կը նշէր թէ բժիշկները ինչ բաներ չեն սիրեր որ իրենց հիւանդները ընեն: Մտածեցի որ լաւ առիթ էր, իմ կարգին, բժիշկներուն յայտնել թէ ինչ բաներ են որ հիւանդները չեն սիրեր որ իրենց բժիշկները ընեն, եւ սա՛ յօդուած բժիշկ-հիւանդ համագործակցութեան: Ա՛յդ պատճառով ալ՝ Արամին հետ հանդիպումը յետաձգեցի:

Ուրեմն այսպէս՝ առ ի պատասխան.-

-Հիւանդները չեն սիրում՝ երբ իրենց համար ամիսներ առաջ նշանակուած ճիշդ ժամուն՝ բժիշկին գրասենեակը յայտնուելէ ետք, նուազագոյնը մէկ ժամ սպասեն իրենց «հերթ»ին: Զէ՞ որ իրենք արդէն ժամադրութիւն ունեն: Ա՛լ ինչո՞ւ սպասել:

-Հիւանդները չեն սիրում՝ երբ ամիսներ առաջ իրենց համար նշանակուած նոյն ժամին համար բժիշկին անձնակազմը մի քանի հիւանդների եւս ժամ է տալիս (արդեօք ընչաքաղցութեա՞ն պատճառով):

-Հիւանդները չեն սիրում՝ երբ իրենց կամքից բոլորովին անկախ եւ անարդարանալի պատճառներով՝ ստիպուած են լինում նուազագոյնը մի ժամ սպասել բժիշկի սպասասենեակում եւ մի կէս ժամ էլ խեղդող-փոքրիկ առանձնասենեակում, հակառակ նրան՝ որ իրենք ներկայացել են իրենց համար նշանակուած ճիշդ ժամին:

-Հիւանդները չեն սիրում՝ երբ բժիշկին անձնակազմը հիւանդին ժամը չի յարգում, եւ այդ պատճառով էլ՝ իրենց իրաւունք են վերապահում ձանձրանալ, յորանջել, թերթ կարդալ, հեռախօսով մատնագրոյց անել, ինչ որ հետաքրքիր տեսանքիզ

դիտել... եւ այս բոլորը՝ որովհետեւ բժիշկը ուշանում է եւ ուշանում:

-Հիւանդները չեն սիրում՝ երբ բժիշկին անձնակազմը կարծում է որ իրենց ներկայացած բոլոր հիւանդներն էլ անգործ են, տանը պարապասրապ նստած, եւ ուրեմն՝ ուրիշ ոչինչ չունեն անելիք. թող սպասեն: Գործարար հիւանդը չի կարող ուրիշ քմահաճոյքին թողնել օրուան իր ծրագիրները մանաւանդ է՛ն պարագային երբ ինք փնտրել է բժիշկին «պիզնես» տալու...:

-Հիւանդները չեն սիրում՝ երբ այցելութեան ժամանակ հարց են տալիս բժիշկին, բայց նա ընդհանրապէս չի էլ ուզում լսել, որովհետեւ շտապում է անցնել միւս հիւանդին. փողի ետեւից հասնելու ժամանակը կարճ է: Ժամանակն ալ՝ դրամ է:

-Հիւանդները չեն սիրում՝ երբ բժիշկն ու իր անձնակազմը կարծում են որ հիւանդները այլընտրանք չունեն եւ դրա համար էլ հիւանդին հետ վարուած են կամայաբար:

-Հիւանդները չեն սիրում՝ երբ բժիշկին անձնակազմը գրոյցի է բռնուած մի այլ հիւանդի հետ եւ այդպէս՝ խախտում է արդէն անհանգստացած հիւանդին «ներվեր»ը: Եւ աւելի վատ՝ երբ անձնակազմի անդամները իրարու հետ են գրուցում մէկ այլ հիւանդի, կամ էլ՝ սոյլման ո՛վ աւելի լաւ պատրաստելու մասին:

-Հիւանդները չեն սիրում՝ երբ բժիշկը պնդում է որ հիւանդը աւելի շատ դեղերի պէտք ունի, այլապէս՝ իր «արդէն իսկ վատ վիճակը շատ աւելի կը վատանայ»: (Բոլորս ալ գիտենք, որ աւելի դեղ նշանակելով՝ միայն բժիշկ-դեղագործներուն վիճակը կը լաւանայ):

-Հիւանդները չեն սիրում՝ երբ բժիշկները փորձում են հիւանդներին իրար «փաս տալ» ոտնազնդակի նման...:

-Հիւանդները չեն սիրում՝ երբ «ամէնագէտ» բժիշկը չի ուզում լսել որ իր «նշանակած» դեղերի հետեւանքներն ու կողմնակի ազդեցութիւնը նուազեցնելու համար՝ բուժման ինչ այլ եղանակներ եւս օգտագործում է հիւանդը: Բժիշկին անհրաժեշտ է որ հիւանդը իր նշանակած դեղերը շարունակի ընդունել մինչեւ նոր դեղերի յայտնուելը, եւ կամ՝ մինչեւ հիւանդին այս մոլորակէն անյայտանալը...:

(vrammardirosian@yahoo.com)

National Geographic-ի Ռուսական Ծառայութիւնը Անդրադարձած է Հայկական Խոհանոցին

«National Geographic»-ի ռուսական ծառայութիւնը անդրադարձ կատարած է Հայաստանին՝ ներկայացնելով հայկական խոհանոցի լաւագոյն ուտեստները:

«Հայկական խոհանոցը միայն խորովածն ու լաւաշը չէ, այն նաեւ քեալան է, գաթան եւ մեծ թիւով ուտեստներ, որոնց մասին դուք երբեք չէք լսած, եթէ չէք եղած Հայաստան: Ուտեստը այստեղ կը պատրաստուի ոչ միայն երեւակայութեամբ, այլեւ հոգիով եւ այս մասին կարելի է համոզուիլ՝ ըլլալով Երեւանի ու այլ քաղաքներու իւրաքանչիւր ճաշարան: Պարզապէս եկէք եւ կազմակերպեցէք համտեսի շրջագայութիւն», - «Արմէնբրես»-ի հաղորդմամբ ըսուած է յօդուածին մէջ:

National Geographic-ը ներկայացուցած է 9 ուտեստ, որոնք անպայման պէտք է համտեսել Հայաստանի մէջ:

Հարիսա
Այն Հայաստանի ազգային

ուտեստն է: Կը համարուի, որ ցորենէ պատրաստուած շիւան, որուն մէջ առկայ է հաւ, հալած կարագ, օգնած է հայերուն գոյատեւելու սովի տարիներուն: Այս ճաշատեսակը պատրաստելը բաւական պարզ է, սակայն այն բաւական յագեցնող է: Անհրաժեշտ է ըլլալ շատ քաղցած, որ կարողանաս ուտել ամբողջ պնակ մը:

Ժենգեալով հաց
Այն կը համարուի արցախեան խոհանոցի այցեքարտը: Այն հաց է՝ լցոնուած տարատեսակ կանաչիներով: Ժենգեալով հացը կ'ըլլայ գարնանային եւ աշնանային: Տարուան եղանակէն կախուած է, թէ ինչ կանաչեղէնէ բաղկացած կ'ըլլայ հացի միջուկը:

Գաթա
Սա հայկական աւանդական աղանդեր է՝ կլոր գաթա՝ նրբահամ վանիլային համով: Բաղադրատոմսի յստակ չափանիշ գոյութիւն չունի: Հայաստանի տարբեր տարածքներուն մէջ գաթայի բաղադրու-

թիւնն ու համը խիստ կը տարբերին իրարմէ: Գաթան պարտադիր ուտեստ է հայկական ամանորեայ սեղանին

Ղափամա
Ղափաման պարզապէս ուտեստ չէ, այն հրաշալի համ ունի ու շատ գեղեցիկ է: Կը մատուցուի դրամի մէջ: Թէեւ դրամը կախարդանքով կառքի չի վերածուիր, սակայն հիւրերը, միեւնոյնն է, կը վերցնեն իրենց հեռախօսներն ու կը սկսին լուսանկարել այն: Աւանդույթի համաձայն Ղափաման մատուցուած է հարսանեկան արարողութիւններու ժամանակ՝ որպէս առատութեան նշան:

Տոլմա
Հայաստանի մէջ տոլման կը պատրաստուի մսով, որ կը փաթթուի կաղամբի կամ խաղողի տերեւներու մէջ: Այս աւանդական ճաշատեսակի համար նախընտրելի է կովու միսը, բրինձը, սոխը, կանաչին եւ սեւ պղպեղը: Այն կը մատուցեն մածուկով:

Քեալա
Պատկերացուցէք այսպիսի պատկեր. հայկական սեղան, դուք հաճոյքով կ'ուտէք սուճուխ, եւ պատթմա, խորոված ու յանկարծ ներս կը բերեն ցուլի եփած գլուխ: Այն քյալան է: Սա աղքատներու ուտեստն էր, որ Գիւմրի քաղաքի մէջ դարձած է փնտռուած ուտեստ: Բաղադրութեան մէջ կը մտնէ ամէն ինչ՝ լեզուն, ուղեղը, նոյնիսկ՝ աչքերը: Յիշեցէք, որ ուտեստը պէտք է նախօրոք պատուիրել, որովհետեւ գլուխը կ'եփի մօտ 8 ժամ:

Պատթմայով ձուածեղ
Այնպէս չէ, որ այս ուտեստը Հայաստանի խոհարարական հպարտութիւնը եղած է, սակայն այն լիովին կրնայ շահիլ բոլոր անոնց սրտերը, որոնց համար ամենակարեւոր սնունդը նախաճաշն է: **Խաշ**

Սա հայկական ամենայայտնի

Կը Պատրաստուինք Ամրան. Պարզ Քայլեր՝ Նիհարնալու Համար

Աւելորդ քիլոկրամներէն ազատուելու լաւագոյն ճանապարհը առողջ սննդակարգն ու ֆիզիքական աշխուժութիւնն է: Ըստ սննդագէտներու, նիհարնալու համար շատ կարեւոր է նիւթափոխանակութեան համակարգին աշխատանքը: Այս խորհուրդները կ'օգնեն արագացնելու նիւթափոխանակութիւնը ու ազատուելու աւելորդ քիլոկրամներէն:

տարբերակը, որ ձեզի համար աւելի հաճելի է:

Փոխեցէք սնուելու եղանակը: Կրճատեցէք սնունդի չափը, կերէք իւրաքանչիւր 3-4 ժամը մէկ անգամ: Ասիկա կ'օգնէ արագացնելու նիւթափոխանակութիւնը, մարմինը կ'ապահովէ ուժով: Հաշուի առէք, որ սննդակարգը պէտք է հաւասարակչուած ըլլայ: Անպայման նախաճաշեցէք: Նախաճաշը ուժ կը հաղորդէ, չափազանց կարեւոր է նիւթափոխանակութեան համակարգի արագ աշխատանքին համար: Անիկա պէտք է ներառէ սննդարար մթերք: Ազատուեցէք ճնշուածութենէ: Անիկա էականօրէն կը դանդաղեցնէ նիւթափոխանակութիւնը: Սորվեցէք կառավարել զգացումները:

Հաշուեցէք ջերմութիւնը: Շատեր կը կարծեն, թէ օգտագործուող ջերմութի քանակը նուազեցնելը աւելորդ կշիռէն ազատուելու ամենարագ եւ ճիշդ տարբերակն է: Սակայն նուազագոյն ջերմութի սննդակարգը կը դանդաղեցնէ նիւթափոխանակութիւնը: Շատ քիչ ուտելը կ'ազդէ նաեւ վահանաձեւ գեղձի առողջութեան վրայ, որ մեծ նշանակութիւն ունի նիւթափոխանակութեան կարգաւորման համար:

Պատրաստեց՝ ՆԱՐԻՆԷ Ն.

Շատ ջուր խմեցէք: Նիւթափոխանակութիւնը արագացնելու առաջին քայլը բաւարար քանակով ջուրի օգտագործումն է: Անիկա կը նպաստէ ջերմութի այրման եւ ճարպերու մասնատման: Բանաձեւը պարզ է՝ որքան շատ մաքուր ջուր խմէք, այն քան շատ ճարպեր կ'այրին: Սննդակարգ ներառեցէք նաեւ կանաչ թէյ:

Աւելի շատ թարմ մթերք օգտագործեցէք: Նախապատուութիւն տուէք թարմ, որքան հնարաւոր է՝ քիչ մշակուած մթերքին: Անոնք մարմինը կ'ապահովեն անհրաժեշտ կենսամիւթերով եւ տարրերով, կը նպաստեն ճարպերու մասնատման: Կանուխ արթնեցէք:

Փորձեցէք որքան հնարաւոր է շուտ քնանալ եւ շուտ արթննալ: Ատիկա թոյլ պիտի տայ աւելի թարմ զգալու, նաեւ՝ մարմնամարզանքով զբաղելու լաւագոյն ժամանակն է: Սննդակարգ ներառեցէք մթերք, որ կը նպաստէ նիւթափոխանակութեան: Օգտագործեցէք մթերք, որ կը նպաստէ նիւթափոխանակութեան արագացման՝ ընդդէմէն, աւոքատօ, շոմին, նեխուր, քրքում:

Մարզանքով զբաղեցէք: Մարմնամարզանքը կշիռի կորուստի լաւագոյն երաշխիքն է: Անիկա կը նպաստէ արեան շրջանառութեան, նիւթափոխանակութեան արագացման: Ընտրեցէք մարզանքի այն

Երբ Յարաբերութիւններու Մէջ Ես, Ժամանակդ Այլեւս Ամբողջովին Քուկդ Չէ...

Մարդիկ միշտ ալ ժամանակ կը գտնեն իրենց կեանքի ամենազրխաւոր բանին համար: Եւ անոնք միշտ պատրաստ են գոհաբերելու ա՛յն, ինչ կարեւոր չէ: Ամէն ինչ շատ պարզ է: Այնպէս որ, երբ մարդը քեզի կ'ըսէ՝ «Կը ներես, ես ժամանակ չունիմ, չափազանց զբաղած եմ», ատիկա կը նշանակէ, որ ան կ'ըսէ՝ «Դուն այնքան կարեւոր չես ինձի համար, որ քեզի համար ժամանակ գտնեմ»:

Միշտ գիտցիր, որ ժամանակը ամենաարժեքաւոր բանն է, որ դուն կրնաս տալ կամ ստանալ: Ժամանակը միակ բանն է, որ կարելի չէ գնել, երկարել, փոխել: Մեզի տրուած է կեանքի որոշակի ժամանակահատուած մը, եւ մենք պէտք է առաւելագոյնս օգտագործենք զայն: Ահա թէ ինչու մենք չենք ուզեր ժամանակ վատնել այն բանին վրայ, որ մեզի համար կարեւոր չէ:

Ուրեմն, ինչու՞ դուն այդքան ժամանակ կը ծախսես անոր վրայ, որ ակնյայտօրէն չի պատրաստուիր զայն ծախսելու քեզի համար: Երբ դուք կը սիրահարիք ու կը սկսիք հանդիպիլ, երկուքդ ալ որեւէ փոքրիջման կ'երթաք: Կը սկսիք ժամանակ գտնել իրարու համար: Երբ դուն յարաբերութիւններու մէջ ես, ժամանակդ այլեւս ամբողջովին քուկդ չէ: Դուն պէտք է զայն կիսես այլ մարդու հետ: Եւ ապագադ ալ դուն պէտք է ծրագրաւորես՝ ձեր յարաբերութիւնները հաշուի առնելով:

Բայց երբ երկու մարդ սիրահարած են, ատիկա անոնց համար այլեւս խնդիր չէ: Ատիկա նոյնիսկ

ուրախութիւն է: Երբ կը սիրահարիս, պատրաստ ես ժամանակդ այդ մարդուն տալու: Պատրաստ ես ձգելու ամէն ինչ ու վազելու անոր մօտ, եթէ ան օգնութեան կարիք ունի: Չէ՞ որ շնորհիւ համատեղ անցուցած ժամանակի կը ստեղծուի այն զգացմունքային կապը, որ կ'ամրացնէ ձեր յարաբերութիւնները:

Միտո՞ւմ եք ներդրած ժամանակի քանակը ուղիղ համեմատական է ձեր յարաբերութիւններու ուժին: Սակայն, եթէ մարդը շարունակ քեզի համար ժամանակ չունի, ատիկա արդէն անհանգստութեան առիթ է: Եթէ ան քեզի կ'ըսէ, որ չափազանց զբաղած է, կը նշանակէ, որ ան քեզմէ աւելի կարեւոր գործեր ունի: Ատիկա կը նշանակէ, որ առաջնահերթութիւններու անոր ցանկին վրայ դուն առաջին տեղը չես զբաւեր: Ի հարկէ, պէտք է յարգել զուգընկերոջ անձնական ազատութիւնն ու տարածքը: Բայց յարաբերութիւնները աւելի լաւ պիտի ըլլան, եթէ զուգընկերները իրենց ազատութիւնը օգտագործեն՝ ընտրելով ժամանակը միասին անցընելու տարբերակը:

Յարաբերութիւնները շատ ժամանակ, ջանքեր ու նուիրուածութիւն կը պահանջեն երկուքէն ալ: Այնպէս որ, եթէ կը զգաս, որ քեզի համար քիչ է այն ժամանակը, զոր զուգընկերդ կը տրամադրէ քեզի, մի վախնար անոր ըսելու այդ մասին: Մի վախնար աւելի շատ ժամանակ եւ ուշադրութիւն պահանջելու: Մի վախնար խնդրելու, որ քեզ դարձնէ իր կեանքի գլխաւոր մարդը:

Յեղասպանութեան Ժխտման Թուրքիան

Շարունակուած էջ 6-էն

կան եկեղեցիները: Փետրուարին, օրինակ, Պոլսոյ Պալատ թաղամասին մէջ գտնուող Սուրբ Հրեշտակապետ եկեղեցւոյ վրայ յայտնուած էր գծագրուած նախագրուչացում. «Դուք մեռած էք»: Անցեալ տարի Պոլսոյ մէջ գտնուող հայկական Մուսուղ Սբ. Աստուածածին եկեղեցւոյ պատերուն վրայ ներկանիւթերով գրուած էր «Այս հայրենիքը մերն է»: Կը նշուի վերջերս կարսի մէջ Չարենցի տան քանդման մասին, 2016-ին Միխիթարեան հայկական դպրոցի վրայ յայտնուած կոչը՝ «խոշտանգել հայերը»: Թուրքիոյ մէջ հայ համայնքի թիւը ներկայիս կը կազմէ մօտաւորապէս 60.000 եւ կը նուազի՝ երկրին մէջ լարուած քաղաքական մթնոլորտի ու բռնութիւններու հետեւանքով: Թուրքիային մէկ հայ, որ իր ընտանիքը տեղափոխած է Եւրոպա, «Ակօս»ին ըսած է, որ կ'ուզեն իրենց երեխաները ապրին աւելի քաղաքակիրթ պայմաններու մէջ:

«Թուրքիան առնուազն 5 սերունդի համար խաղաղ չէ եղած: Թուրքիան չէ կրցած հասնիլ ժա-

մանակակից քաղաքակիրթութիւններու մակարդակին եւ կարծես թէ այն դեռ չի ալ հասնիր յաջորդ 30 տարիներու ընթացքին», - ըսած է գրուցակիրը:

«Շարունակելով ժխտել Հայոց ցեղասպանութիւնը, յատկապէս այն ժամանակ, երբ քրիստոնեաները կը հալածուին ու կը սպանուին ողջ աշխարհի մէջ, թուրքիոյ միակ ուղին է՝ մնալ յետամնաց, չքաղաքակիրթուած ու ոչ արժանի՝ Եւրոպային մաս դառնալու իր ձգտումներուն», - գրած է յօդուածագիրն ու մէջբերած ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի վերջերս ըրած յայտարարութիւնը, որ «Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչումը գուտ հայ-թրքական յարաբերութիւններու ծիրը չէ, այլ ցեղասպանութիւններու համաշխարհային կանխարգելման ու համաշխարհային անվտանգութեան ապահովման ծիրէն ներս է, քանի որ ակնյայտ է, որ ցեղասպանութիւններու ճանաչումն ու դատապարտումը ամենաարդիւնաւէտն է՝ նոր ցեղասպանութիւններու կանխման համար»:

Կը նշուի, որ Թուրքիոյ մէջ ծնած ու մեծցած իսլամ Ուզայ Պալու-թը այժմ կը բնակի ԱՄՆ-ի մէջ:

Ասփարթամի Օգտագործումը Վնասկա՞ր

1981-ին ԱՄՆ-ի Food and Drug Administration-ը վաւերացուցած էր արհեստական շաքարի՝ ասփարթամի օգտագործումը: Հիմնական նպատակն էր սննդականոնի հետեւող մարդոց շաքարէն ստացած ջերմութի նուազեցնել: Ուրեմն այս արհեստական շաքարը պիտի տար անուշութիւն, սակայն առանց ջերմութի: Այն ատեն ամէն ինչ լաւ էր ու հետեւանքները չսերտուեցան պէտք եղածին չափ:

պէս արդիւնք, կապ մը գտնուեցաւ ասփարթամի բացուելուն եւ ասփարթամի օգտագործման միջոցով: Նաեւ փաստուեցաւ, որ ասփարթամը կը պակսեցնէ աղիքներուն մէջ գտնուող օգտակար մանրէներուն (bacteria) թիւը, այս ձեւով վնաս հասցնելով մարդու մարտողական դրութեան: «Սայլնս Տէյլր»

Ներկայիս, հետազոտողներ սկսած են գտնել կարգ մը հետեւանքներ երկար ժամանակ ասփարթամի օգտագործման պարագային: 2017-ին կատարուած հետազոտութեան մը մէջ չկրցան փաստել, որ ասփարթամը իսկապէս կ'օժանդակէ նիհարնալուն: Ուրեմն հիմնական նպատակին չէ ծառայած ասփարթամը: 2013-ին կատարուած հետազոտութեան մը որ-

ՎԱՃԱՌՈՒՄ Է
գերեզմանի հողատարածք
Forest Lawn կարմիր եկեղեցու բակում
Արժէքի համար կարող էք զանգել
Մաթթին 818-484-0000

National Geographic

Շարունակուած էջ 17-էն

ապուրն է՝ իւրոտ եւ սննդարար: Այն կը պատրաստուի կովու ոտքերէն եւ փորոտիքէն, կը մատուցեն սխտորի հսկայական չափաբաժինով: Կը նշուի, որ խաշը շարք մը առողջական խնդիրներ կը կարգա-

ւորէ: Աւելուկով ապուր Այն, ի հարկէ, այդքան ալ յագեցնող չէ, սակայն մեծ ճանաչում ունի: Աւելուկի մէջ կ'աւելցուի ոսպ, պղղուր, գետնախնձոր, համեմունքներ: Ապուրը կը մատուցուի թարմ լաւաշով:

Էրտողան Արդարացուց Զայոց Աքսորը

Շարունակուած էջ 6-էն

հետեւաբար նաեւ պատրաստ ենք...»:

Անշուշտ այս փուլին մէջ էր նաեւ, որ Պոլսոյ մէջ ընթացք կ'առնէր Քսանչորս Ապրիլի օրը կրօնական արարողութեամբ մը չիշատակելու ձեւաչափը, որ նոյնպէս ունէր խորքային մօտեցում մը եւ անոր հիմամբ էր, որ Թուրքիա իր քաղաքացի հայերուն կը փորձէր «բացատրել», որ Յեղասպանութեան թեմայի արծարծումը սկիզբ կ'առնէ պատարագով մը ու նաեւ կ'աւարտի նոյն օրը այդ պատարագի լրումով, հետեւաբար նաեւ ամէն բան կը մնար եկեղեցւոյ մեծ դարպասներէն ներս...

Էրտողանի յայտարարութիւնը կամ «Նոր փուլ»ի մը սկիզբը

Միամտութիւն է կարծել, թէ էրտողանի վերջին «բացատրում» յայտարարութիւնները կը բխին զուտ հայկական խնդիրի քնն-թէքսթէն: Այն իմաստով, որ բաւականին յոգնած ու յատկապէս անցեալ Մարտին երկրին մէջ տեղի ունեցած Տեղական Ինքնակառավարման Ընտրութիւններու արդիւնքներէն «ապտակ» մը ստացած էրտողան դարձած է դիւրաբորբոք:

Երկրին մէջ իւրաքանչիւր դիպուած, մանրամասն կամ արտայայտութիւն էրտողանի համար կարեւոր էր, կարեւոր էր այնքան մը, որ ան այդ դէպքերու պատուհանէն կը նայէր երկրի խնդիրներու եւ շատ յաճախ կը փորձէր մեկնաբանութիւններ տալ ու նոյնիսկ կանխատեսումներ կատարել:

Օրինակի համար, շատ անգամներ էրտողան խօսած է այնպիսի երկրորդական թեմաներու մասին, որոնք մարդուս մտքէն չեն անցնիր, սակայն ճարպիկ ու խորամանկ ղեկավարի իր կերպարով կարողացած է դառնալ ոչ միայն նախագահ, այլ նաեւ ստանձնել ուղղութիւն տուող «իմամ»ի դեր:

Յաջողութեամբ է իրեն այդ մէկը. թերեւս այդ, յաջողութեամբ է, այն իմաստով, որ իր առաջնորդած «Արդարութիւն եւ Զարգացում» կուսակցութիւնը, (որ արդէն 12 տարի է ի վեր կը շարունակէ միահեծան կերպով առաջնորդել 70 միլիոն հաշուող երկիրը), կարողացած է վերջին ամեակներուն երկրին մէջ կայացած ընտրութիւններուն արդիւնքով դառնալ առաջատար քաղաքական ուժ:

Բայց այս օրերուն եւ յատկապէս վերջին ՏԻՄ ընտրութիւններուն արդիւնքներով այդքան ալ «ապահովութիւն» չնորհելու միտուած արդիւնքներ չեն:

Թերեւս շատեր պիտի աւարկեն, որ Թուրքիան նոյնն է, այն անփոփոխ, փակ եւ կարծրատիպերու եւ պետութեան սպիտակ բիծերու վրայ կառուցուած երկիր մ'է, սակայն իրականութիւնն այդպիսին չէ:

Խոր իրականութիւնը կ'ըսէ, որ Թուրքիոյ «մենատէր» իշխանութիւնը եւ անոր մենատէր նախագահը սկսած են յոգնութեան նշաններ ցոյց տալ:

Յոգնութեան մեծ արդիւնքները Անգարայի մէջ ու յոգնութեան մեծ ազդանշան մասնաւորաբար Պոլսոյ մէջ:

Այս բոլորին հետ մէկտեղ

երեւելի կը դառնար, որ Անգարային համար այդքան ալ հաճելի ու նոյնիսկ մարտելի չեղաւ Պոլսոյ պարտութիւնը, սակայն ու հակառակ ամէն տեսակի ճնշումներու, ընդդիմադիր թիւ մէկ ուժ համարուող CHP-ն («Ժողովրդահանրապետական»-Քեմալիստ) կարողացաւ իր գրանցած յաղթանակը ամրագրել եւ երկիրը նախապատրաստել նոր փուլի:

Ուրեմն էրտողանի պահուածը ու նաեւ «հայկական օրակարգ»ի վերաբերեալ անոր թոյլ տուած անընդունելի, ոչ-մարդկային ու խաթարուած մօտեցումները շատ հաւանաբար արդիւնքն են իր շուրջ տեղի ունեցող բաւական անսպասելի իրողութիւններուն հետ:

Այստեղ, անշուշտ, գոյութիւն ունի կարեւոր բարակ թել մը, որն է միջազգային հանրութեան հայկական թեմային վերաբերեալ առկա լուրթեան խնդիրն է: Մինչ եւրոպական երկիրներ հետամուտ են ու ամէն ինչ կ'ընեն ճանչնալու կամ «վերաճանչնալու» համար Հայոց Յեղասպանութեան փաստը, անդին Թուրքիոյ մէջ կատարուած զարգացումները կը մատնուին ընդհանուր անտեսման ու այստեղ է նաեւ, որ հայկական գաղութները կամ այդ համայնքներուն մէջ լոպպիիստական աշխատանքներ իրականացնող մարմինները պարտաւոր են եւրոպական կամ օտար շրջանակներուն ճիշդ մեխին տեղը ցոյց տալ:

Անշուշտ այս բոլորը երկար աշխատանք եւ ճիգ պահանջող գործառնություններ են, սակայն ակնհայտ է, որ հայրութեան համար աւելի հաճելի է Յեղասպանութեան մասին լսել եւրոպական փերթէն, ու այստեղ է նաեւ, որ կարեւոր ու մեծ ընելիքներ կան: Վերադառնալով էրտողանի խիստ դատապարտելի յայտարարութիւններուն, հարկ է նշել, որ ժխտողականութեան արգասիք համարուող ու նոյնիսկ հայերը աքսորելը որպէս միակ ճիշդ «լուծում» ընդունելու անոր կողմէ կատարուած յոխորտանքները կը լրացնեն կարեւոր փուլ մը եւ ընթացքը պիտի բանան նոր փուլի մը, որուն գլխատառերը տակաւին երեւելի չեն:

Երեւելի չեն ոչ թէ անոր համար, որ թեման բաւականին բարդ է, այլ անոր համար, որ տակաւին պարզ չէ, թէ Թուրքիան դէպի ո՞ւր կ'ընթանայ:

Փաստ է, որ էրտողան յոգնած է: Կան բազմապիսի նշաններ, կան վառ ապացոյցներ, որ Թուրքիոյ նախագահը ալ առաջուանը չէ ու ան բռնած է նահանջի մեծ ճամբան:

Ճանապարհ մը, որ լի պիտի ըլլայ մեծ ու կարեւոր անակնկալներով եւ որու աւարտին ալ յստակօրէն պիտի երեւայ «Արդարութիւն եւ Զարգացում» կուսակցութեան «փլուզման» կամ վերադասաւորման փուլը:

Ու այս բոլորէն անդին շատ կարեւոր է հասկնալ, որ հայրութիւնն ինչպէս պիտի մտնէ այս փուլէն ներս, անշուշտ հասկցած ըլլալով, որ Թուրքիոյ հետ գիշումներու լեզուով խօսելը, մանաւանդ էրտողանի նման ղեկավարներու ներկայութեան, առնուազն միամտութիւն է ու ոչ մէկ տեղ կրնայ առաջնորդել:

«ԱՐԱՐԱՍ»

ՑԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Ընկ. Յարութ Թաւուզճեանի մահուան տխուր առթիւ Ս.Դ.Հ.Կ. Վելիի շրջանի Սապահ Գիւլ մասնաճիւղի վարչութիւնը իր ցաւակցութիւնը կը յայտնէ հանգուցեալի աչրին՝ Տիկ. Անի Մարտէլեան-Թաւուզճեանին, եղբայրներուն Գէորգ եւ Խաչիկ Թաւուզճեաններուն եւ քրոջ Լենա Ղաֆարիին: Առ այդ \$200 տոլար կը նուիրեն «Մասիս»ին:

Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբեան Պատրիարքութեան

Շարունակուած էջ 14-էն

Հաստատուէր իր Տեղապահի պաշտօնին վրայ, եւ իսկոյն Տնօրէն Ժողովի որոշմամբ, եւ ապա Միաբանական Ժողովի ընթացքին 1960 Յունիսին ներկայ միաբանները գինք Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարք պիտի ընտրէին: Հակառակ իր կամքին եւ գիտութեան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Տ.Տ. Վազգէն Ա Կաթողիկոս, որ այդ օրերուն Ամերիկայի Թեմին իր անդրանիկ Հայրապետական ացեղութիւնը կը շնորհէր, ազատ կը կացուցանէր Եղիշէ եպիսկոպոս Տէրտէրեան իր պատուազրկութենէն, կը վերահաստատէր իր արքեպիսկոպոսութեան դիրքը, եւ մինչ ճամբորդութեան վրայ էր տակաւին, հեռագրաւ կը հաստատէր ընտրութիւնը:

Իսկոյն Գահակալութիւնը տեղի կ'ունենար պետական հրովարտակի ստացումէն ետք, եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի գիտութեամբ եւ օրհնութեամբ: Մայր Աթոռէն յանուն Ամենայն Հայոց Տ.Տ. Վազգէն Ա Կաթողիկոսին, Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդի Ատենապետ Հայկազուն Արքեպիսկոպոս Աբրահամեան, Եղիշէ Տէրտէրեան նորընտիր պատրիարքի հայրենակից վանեցի սրտակից միաբանակիցը, Երուսաղէմ կը ժամանէր ու կը կարդար Հայրապետական շնորհաւորագիր Կոնդակը: Այս կերպ չորսամեայ անորոշութիւնը կը հարթուէր «չնորհիւ» Յորդանանեան պետութեան: Եղիշէ Պատրիարք ցկեանս կը մնար իր պաշտօնին վրայ երեսուն երկար տարիներ աւելի զսպուած, խելամիտ, եւ հաշտարար հանդէպ Մայր Աթոռին եւ միաբանութեան: Կը վախճանէր 1990 Փետրուար 1-ին, ու թաւան տարիքը լրացուցած:

Տիրան Արքեպիսկոպոս Ներսոյեան Ընտրեալ

Պատրիարք

Թէեւ Ընտրեալ Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն սրբատառ Կոնդակով հաստատուած, Տիրան Արքեպիսկոպոս պատմութեան կ'անցնի որպէս Ընտրեալ Պատրիարք, եւ Երուսաղէմէն իր մեկնումը կ'ըլլար անդարձ, մեկնելով նախ Լոնտոն, եւ ապա Նիւ Եորք ուր կը վերահաստատէր իր բնակութիւնը: Հոն կատարեց շնորհակալ մեծ գործ որ կը մնայ Ամերիկեան Հայ Եկեղեցական Թեմին համար մնայուն աւանդ՝ Սուրբ Ներսէս Շնորհալի Ընծայարանի հիմնադրութիւնը 1961 թուականին, որուն հիմնադիր տեսուչը կը կարգուէր: Վաթսուամեայ Ընծայարանը բարգաւաճ է այսօր իր երրորդ եւ վերջնական կայքին մէջ, Նիւ Եորք նահանգի Արմոնք աւանին մէջ իր ընդարձակ եւ ի հիմանէ նորաշէն ուսումնական կեդրոնով, հանրակացարաններով եւ մատուով: Եթէ Տիրան Արքեպիսկոպոս Ներսոյեան որպէս Պատրիարք չգահակալեց, իրեն գահը դարձուց արդարեւ Սուրբ Ներսէս Շնորհալի Աստուածաբանական ճեմարանը ուրիշ հայ հոգեւորականներ Հայ Եկեղեցւոյ ծառայութեան կոչուեցան: Առաջին ձեռնասուկը իր կարգը ստացաւ Տիրան Արքեպիսկոպոսն:

Տիրան Արքեպիսկոպոս Ներսոյեան երբեք իր նամակներուն տակ «Ընտրեալ Պատրիարք» չստորագրեց, մնաց սակայն ամենայնպէս իր բարձրաստիճան հոգեւորականը Ամերիկայի Արեւելեան Թեմէն ներս: Վախճանեցաւ 1989 թուին ու հանգչեցաւ Երուսաղէմի Սուրբ Փրկիչ վանքի միաբանական գերեզմանի հանգուցեալ Պատրիարքներու շարքին՝ իմաստուն կարգադրութեամբը Թորգոմ Պատրիարք Մանուկեանի:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name:-----

Address:-----

City:----- State:----- Zip Code:-----

Country:-----

Tel :----- Email:-----

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Արամ Աւագեանը Յաղթել է Էսպարզային ու Պաշտպանել WBC International Silver Գօտին

Հաս Վեկասում կայացած բռնցքամարտի շուռի ընթացքում Հայաստանը ներկայացնող Արամ Աւագեանը կիսաթեթեւ քաշային կարգում, 10 ռաունդանոց մենամարտում, մրցավարների միաձայն որոշմամբ, յաղթել է ամերիկացի Ֆրանցիսկո Էսպարզային ու պաշտպանել WBC International Silver գօտին:

Յիշեցնենք՝ Արամ Աւագեանն իր 10-րդ մենամարտն է անցկացրել պրոֆեսիոնալ ունիվերսալ ռինգում. նա մինչ օրս դեռ ոչ մի պարտութիւն չի կրել:

Էրիկ Բագինեանը Պաշտպանել է WBO Եւ WBA Վարկածով Հիւսիսային Ամերիկայի Ախոյեանական Գօտին

Էրիկ Բագինեանը պաշտպանել է WBO Եւ WBA վարկածով Հիւսիսային Ամերիկայի ախոյեանական գօտին

Գանատան ներկայացնող հայ բռնցքամարտիկ Էրիկ Բագինեանը Մայիսի 2-ին անցկացրել է իր հերթական մենամարտն ու փայլուն յաղթանակ տարել:

23-ամեայ բռնցքամարտիկը Հաս Վեկասում մենամարտել է մեքսիկացի Ալան Կամպոսի հետ ու մրցավարների միաձայն որոշմամբ 23:0 հաշուով յաղթանակ տարել: Այսպիսով, Բագինեանը պաշտպանել է WBA Եւ WBO վարկածներով Հիւսիսային Ամերիկայի ախոյեանական գօտին, որը նուաճել էր անցած տարուայ Նոյեմբերին:

Բագինեանը կարիերայի ընթացքում 23 մենամարտ է անցկացրել Եւ բոլորում յաղթանակ տարել: 17-ում գանատահայ բռնցքամարտիկն առաւելութեան է հասել նոկաուտով:

Եւրոպայի լիգա. «Արսենալը» Յաղթեց «Վալենսիային», Մխիթարեանը մասնակցեց խաղին

Ֆուտպոլի Եւրոպայի Լիգայի խաղարկութեան կիսաեզրափակիչ առաջին խաղում Լոնտոնի «Արսենալը» սեփական դաշտում 3:1 հաշուով յաղթեց սպանական «Վալենսիային»:

Հանդիպման հաշիւը բացուեց 11-րդ րոպէին: Աչքի ընկաւ հիւրերի խաղացող Մուկտար Դիհասթին: Եօթ րոպէ անց Ալեքսանդր Լիակազետը հաւասարեցրեց հաշիւը, իսկ 26-ին արդէն առաջ մղեց իր թիմին: Խաղավերջում,

«Լիվերպուլը» Բարդ Յաղթանակ Տարաւ Նիւքասլում

Անգլիական Պրեմիեր լիգայի նախավերջին՝ 37-րդ տուրում «Լիվերպուլը» 3:2 հաշուով արտագնայ յաղթանակ տարաւ «Նիւքասլի» նկատմամբ Եւ ժամանակաւորապէս գլխաւորեց մրցաշարային աղիւսակը: Լիվերպուլցիները յաղթական կոլը խփեցին վերջնամասում: 86-րդ րոպէին աչքի ընկաւ փոխարինման դուրս եկած բելգիացի յարձակուող Դիվոկ Օրիգին:

«Լիվերպուլի» երկրորդ կոլը խփեց եգիպտացի յարձակուող Մոհամէդ Սալահը, որը 22 կոլով միանձնեայ գլխաւորում է ռմբարկուների ցուցակը:

Այս յաղթանակից յետոյ Յուրգեն Կլոպի գլխաւորած թիմը հաւաքեց 94 միաւոր Եւ, շրջանցելով մէկ հանդիպում պակաս անցկացրած «Մանչեսթեր Սիթիին», բարձրացաւ առաջին տեղ:

«Արսենալը» Ոչ-Ոքի Խաղաց Եւ Դուրս Մնաց Ախոյեանների Լիգայի Գօտուց

Լոնտոնի «Արսենալը», որի կազմում հանդէս է գալիս Հայաստանի հաւաքականի ֆուտպոլիստ Հենրիխ Մխիթարեանը, Անգլիայի պրեմիեր լիգայի 37-րդ տուրում իր յարկի տակ ոչ-ոքի խաղաց 17-րդ տեղում գտնուող «Բրայթօնի» հետ:

Լոնտոնցիները վստահ սկսեցին հանդիպումն Եւ արդէն 9-րդ րոպէին 11մ հարուածի իրաւունք ստացան, որն անվրեպ իրացրեց Պիեր-էմերիկ Օբամեքանգը: Երկրորդ խաղակէսի 61-րդ րոպէին արդէն նման իրաւունք ստացաւ հիւրերը, Եւ Գլեն Միլերը 11մ նշանակէտից հաւասարեցրեց հաշիւը: Խաղն այդպէս էլ աւարտուեց՝ 1:1:

Այդպիսով, «Արսենալը» վստակեց 67 միաւոր Եւ դուրս մնաց ախոյեանների լիգայի գօտուց, քանի որ 4-րդ տեղում ընթացող «Տոտենհեմը» չնայած երեք միաւորի առաւելութիւն ունի, սակայն գնդակներով շատ է գերազանցում արսենալցիներին:

Հենրիխ Մխիթարեանը հանդիպումը սկսեց մեկնարկային կազմում, սակայն 77-րդ րոպէին փոխարինուեց: Բուքմէյքերները նրա խաղը գնահատել են 7,20 բալով, որը բարձր է թիմի միջին գնահատականից՝ 6,90:

«Սելթիկ»-ն իր Պատմութեան Մէջ 50-րդ Անգամ Հռչակուեց Շոտլանդիայի Ախոյեան

Շոտլանդիայի առաջնութեան 36-րդ տուրում «Սելթիկ»-ը հիւրընկալուելիս 3:0 հաշուով պարտութեան մատնեց «Աբերդին»-ին:

Այս յաղթանակից յետոյ «Սելթիկ»-ը վստակեց 84 միաւոր Եւ երկրորդ տեղում ընթացող «Ռեյնջերս»-ի համար դարձաւ անհասանելի ու ժամանակից շուտ հռչակուեց երկրի ախոյեան:

Այսպիսով, «Սելթիկ»-ը 8-րդ անգամ անընդմէջ դարձաւ Շոտլանդիայի ախոյեան, իսկ իր պատմութեան մէջ 50-րդ անգամ:

«Ձենիթ»-ը Ժամանակից Շուտ Հռչակուեց Ռուսաստանի Ախոյեան

Ռուսական Պրեմիեր լիգայի 27-րդ տուրում երկրորդ տեղում ընթացող «Լոկոմոտիվ»-ն արտագնայ խաղում 0:2 հաշուով պարտութիւն կրեց Տուլայի «Արսենալ»-ից:

Այս ամէնի շնորհիւ առաջատար «Ձենիթ»-ը ժամանակից շուտ անհասանելի դարձաւ միւս թիմերի համար Եւ հռչակուեց ախոյեան: Յատկանշական է, որ այս չեմպիոնութիւնը «Ձենիթ»-ի համար 5-րդն էր ակումբի պատմութեան ընթացքում:

Ռուսական թիմերից աւելի շատ ախոյեանական գաւաթներ ունեն ԲԿՄԱ-ն (6) ու «Սպարտակ»-ը (10):

մրցավարի աւելացրած ժամանակի առաջին րոպէին Պիեր-էմերիկ Օբամեքանգը երրորդ անգամ գրաւեց հիւրերի դարպասը:

Լոնտոնեան ակումբի կազմում խաղին մասնակցեց նաեւ Հայաստանի ընտրանու կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը, ով փոխարինման մտաւ 75-րդ րոպէին:

Պատասխան հանդիպումը տեղի կ'ունենայ Մայիսի 9-ին, վալենսիայում: